

Kasutusjuhend

© Copyright 2015 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

AMD on ettevõtte Advanced Micro Devices, Inc. kaubamärk. Bluetooth on selle omaniku kaubamärk ja Hewlett-Packard Company kasutab seda litsentsi alusel. Java on ettevõtte Sun Microsystems, Inc. kaubamärk Ameerika Ühendriikides. Microsoft ja Windows on ettevõtte Microsoft Corporation registreeritud kaubamärgid. SD logo on selle omaniku kaubamärk.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatud ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene väljaanne: august 2015

Dokumendi number: 830985-E41

Tootemärkus

Selles kasutusjuhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Kõik funktsioonid ei ole Windowsi kõigi versioonide puhul saadaval. See arvuti võib vajada täiendatud ja/või eraldi ostetud riistvara, draivereid ja/või tarkvara, mis võimaldavad kasutada Windowsi funktsioone täies mahus. Lisateavet vt jaotisest <http://www.microsoft.com>.

Uusima kasutusjuhendi vaatamiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Valige suvand **Drivers & Downloads** (Draiverid ja allalaaditavad üksused) ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Tarkvaratingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te ei nõustu litsentsilepingu tingimustega, on ainuke teie jaoks saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha täies mahus tagasimakse taotlemiseks kooskõlas müüja tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või kogu arvuti hinna ulatuses tagasimakse taotlemiseks võtke ühendust müüjaga.

Ohutusmärkus

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietusesse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietusesse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950-1) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Sisukord

1 Sissejuhatus	1
Teabe otsimine	2
2 Arvuti tundmaõppimine	4
Parem külg	4
Vasak külg	5
Ekraan	6
Ülaosa	7
Puuteplaat	7
Märgutuled	8
Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja	9
Klahvid	10
Põhi	11
Esikülg	11
3 Ühenduse loomine võrguga	13
Ühenduse loomine traadita võrguga	13
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	13
Traadita ühenduse nupu kasutamine	13
Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine	14
WLAN-i kasutamine	14
Interneti-teenuse pakkuja kasutamine	14
WLAN-i häälestamine	15
Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine	15
WLAN-i kaitsmine	15
Ühendamine WLAN-iga	16
HP mobiilse lairibaühenduse (ainult teatud mudelitel) kasutamine	16
SIM-kaardi sisestamine ja eemaldamine (ainult teatud mudelitel)	17
HP Mobile Connecti kasutamine (ainult teatud mudelitel)	17
GPS-i (ainult teatud mudelitel) kasutamine	18
Bluetooth-seadmete kasutamine	18
Ühenduse loomine kaabelvõrguga	18
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)	18
4 Klaviatuuri, puutežestide ja osutusseadmete abil navigeerimine	20
Osutusseadmete kasutamine	20

Osutusseadme eelistuste määramine	20
Osutushoova kasutamine	20
Puuteplaadižestide kasutamine	20
Puuteplaadi välja- või sisselülitamine	21
Koputamine	21
Kerimine	21
Kahe sõrmega kokkusurumine ja venitamine suumimiseks	22
Kahe sõrme koputus	22
Pööramine (ainult teatud mudelitel)	23
Sirvimine (ainult teatud mudelitel)	23
Servanipsud (ainult teatud mudelitel)	24
Parema serva nips	24
Vasaku serva nips	24
Ülaserva nips	25
Klaviatuuri kasutamine	25
Windowsi otseteeklahvide kasutamine	26
Kiirklahvide tuvastamine	26
Klahvistike kasutamine	27
Sisseehitatud numbriklahvistiku kasutamine	28
Sisseehitatud numbriklahvistiku sisse- ja väljalülitamine	28
Sisseehitatud numbriklahvistiku klahvifunktsioonide vahetamine	28
Välise valikulise numbriklahvistiku kasutamine	29
5 Multimeediumid	30
Meediumitoimingute juhtelementide kasutamine	30
Heli	30
Kõlarite ühendamise	30
Helitugevuse reguleerimine	30
Kõrvaklappide ja mikrofonide ühendamise	31
Arvuti helifunktsioonide kontrollimine	31
Veebikaamera (ainult teatud mudelitel)	31
Jagamise puudutuse teel (ainult teatud mudelitel)	32
Jagamise alustamine	32
Video	32
VGA	33
Dual-Mode DisplayPort (ainult teatud mudelitel)	33
Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamise MultiStream Transporti abil	34
Kuvamisseadmete ühendamise arvutitega, millel on AMD või Nvidia graafika (koos valikulise jaoturiga)	34
Miracastiga ühilduva (ainult valitud mudelitel) traadita kuvaseadme leidmine ja sellega ühenduse loomine	35

6 Toitehaldus	36
Arvuti sulgemine (väljalülitamine)	36
Toitesuvandite määramine	36
Energiasäästurežiimide kasutamine	36
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	37
Kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine	37
Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine	37
Ärkamisel parooli nõudmise määramine	38
Akutoite kasutamine	38
Tehases pitseeritud aku (ainult teatud mudelitel)	38
Lisateabe leidmine aku kohta	38
Akukontrolli kasutamine	39
Aku laetuse taseme kuvamine	39
Aku tühjenemisaja pikendamine	39
Tegutsemise aku tühjenemise korral	39
Aku tühjenemise tuvastamine	39
Tegutsemise aku tühjenemise korral	40
Akutoite säästmine	40
Välise vahelduvvoolutoite kasutamine	41
Vahelduvvooluadapteri testimine	42
7 Väliskaardid ja -seadmed	43
Mälukaardilugejate kasutamine (ainult teatud mudelitel)	43
Mälukaardi paigaldamine	43
Mälukaardi eemaldamine	43
Kiipkaartide kasutamine (ainult teatud mudelitel)	44
Kiipkaardi sisestamine	44
Kiipkaardi eemaldamine	44
USB-seadme kasutamine	45
USB-seadme ühendamine	46
USB-seadme eemaldamine	46
Valikuliste välisseadmete kasutamine	47
Väliste valikuliste seadmete kasutamine	47
8 Draivid	48
Draivide käsitlemine	48
Kõvaketaste kasutamine	48
Intel Smart Response Technology (ainult teatud mudelitel)	48
Kõvaketta jõudluse parendamine	49
Kettadefragmentori kasutamine	49

Kettapuhastuse kasutamine	49
HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud mudelitel)	50
HP 3D DriveGuardi olekute tuvastamine	50
RAID-i kasutamine (ainult teatud mudelitel)	50
9 Turvalisus	51
Arvuti kaitsmine	51
Paroolide kasutamine	51
Paroolide määramine Windowsis	52
Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis	52
BIOS-i halduriparooli haldamine	53
BIOS-i halduriparooli sisestamine	55
Computer Setup DriveLocki parooli haldamine	55
DriveLocki parooli määramine	56
DriveLocki parooli sisestamine	57
DriveLocki parooli muutmine	57
DriveLocki kaitse eemaldamine	58
DriveLocki automaatse parooli funktsiooni kasutamine häälestusutiliidis Computer Setup	58
DriveLocki automaatse parooli sisestamine	58
DriveLocki automaatse parooli eemaldamine	59
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	59
Tulemüritarkvara kasutamine	59
Oluliste turbevärskenduste installimine	60
Tarkvara HP Client Security Manager kasutamine (ainult teatud mudelitel)	60
HP Touchpoint Manageri kasutamine (ainult teatud mudelitel)	60
Valikulise turvakaabli paigaldamine	60
Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel) kasutamine	61
Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine	61
10 Hooldus	62
Arvuti puhastamine	62
Puhastustoimingud	62
Ekraani puhastamine (kõik ühes seadmed ja sülearvutid)	62
Külgede ja kaane puhastamine	62
Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine	63
Programmide ja draiverite värskendamine	63
SoftPaq Download Manageri kasutamine	63
11 Varundus ja taaste	64
Andmete varundamine	64

Süsteemi taastamine	64
Windowsi taastetööriistade kasutamine	64
Klahviga f11 avatavate taastetööriistade kasutamine	65
Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja (müüakse eraldi) kasutamine	66
Windowsi värskendamise või Windowsi lähtestamise funktsiooni kasutamine	66
Tarkvara HP Software Setup kasutamine	66
12 Utiiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start	67
Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine	67
Häälestusutiliidi Computer Setup avamine	67
Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup	67
Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup	68
BIOS-i värskendamine	68
BIOS-i versiooni tuvastamine	69
BIOS-i värskenduse allalaadimine	69
Klahviga f9 avatava viiba kaudu butimisejärjestuse muutmine	70
TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)	70
HP Sure Start'i kasutamine (ainult teatud toodetel)	70
13 HP PC Hardware Diagnostics (UEFI)	71
Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) laadimine USB-seadmesse	71
14 Klienditugi	73
Klienditoega ühendust võtmine	73
Sildid	74
15 Tehnilised andmed	75
Sisendvool	75
Töökeskkond	75
16 Hõlbustusvahendid	76
Toetatud abitehnoloogiad	76
Klienditoega ühendust võtmine	76
Lisa A Arvutiga reisimine	77
Lisa B Törkeotsing	78
Törkeotsinguressursid	78
Probleemide lahendamine	78
Arvuti ei käivitu	78

Arvuti ekraan on tühi	79
Tarkvara töötab tavatult	79
Arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri	79
Arvuti on ebatavaliselt kuum	79
Välisseade ei tööta	80
Traadita võrguühendus ei toimi	80
Film pole välises kuvaseadmes nähtav	80

Lisa C Elektrostaatiline lahendus	81
--	-----------

Tähestikuline register	82
-------------------------------------	-----------

1 Sissejuhatus

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist soovitame leida oma nutikast investeeringust järgnevad juhised.

- **NÄPUNÄIDE.** Avatud rakendusest või Windowsi töölaualt kiiresti arvuti avakuvale naasmiseks vajutage klaviatuuril Windowsi klahvi . Kui vajutate uuesti Windowsi klahvi, naaseb arvuti eelmisele kuvale.
- **Interneti-ühenduse loomine** – häälestage kaabel- või traadita võrk, et saaksite luua Interneti-ühenduse. Lisateavet leiate jaotisest [Ühenduse loomine võrguga lk 13](#).
- **Uuendage viirusetõrjetarkvara** – kaitske arvutit viiruste põhjustatava kahju eest. Tarkvara on arvutisse eelinstallitud. Lisateavet leiate jaotisest [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 59](#).
- **Arvuti tundmaõppimine** – tutvuge arvuti omaduste ja funktsioonidega. Lisateavet leiate jaotistest [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#) ja [Klaviatuuri, puutežestide ja osutusseadmete abil navigeerimine lk 20](#).
- **Installitud tarkvaraga tutvumine** – uurige, milline tarkvara on arvutisse eelinstallitud.
Sisestage avakuval tekst `rakendused`, klõpsake üksust **Rakendused** ja seejärel valige soovitud rakendus. Üksikasju arvutiga kaasnenud tarkvara kasutamise kohta leiate tarkvaratootja juhendist, mis võib olla tarkvaraga kaasas või asuda tootja veebisaidil.
- Varundage kõvaketas, luues taastekettad või taastedraivi. Vt jaotist [Varundus ja taaste lk 64](#).

Teabe otsimine

Olete kasutanud arvuti sisselülitamiseks ja selle juhendi leidmiseks juba *Häälestussuuniseid*. Toote üksikasju, suuniseid ja muud teavet pakkuvate ressursside leidmiseks kasutage järgmist tabelit.

Ressursid	Saadaolev teave
Teabeleht <i>Häälestussuunised</i>	<ul style="list-style-type: none">Kuidas arvutit häälestada?Arvuti komponentide tuvastamine
HP Support Assistant Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus HP Support Assistant . Uusima kasutusjuhendi vaatamiseks minge aadressile http://www.hp.com/support ja valige oma riik. Valige suvand Drivers & Downloads (Draiverid ja allalaaditavad üksused) ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.	<ul style="list-style-type: none">Operatsioonisüsteemi teaveTarkvara, draiverite ja BIOS-i värskendamineTörkeotsinguvahendidTootetoetamine
Ülemaailmne tugi Tugiteenuse saamiseks oma emakeeles minge aadressile http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html .	<ul style="list-style-type: none">Veebivestlus HP tehnikugaTugiteenuse telefoninumbridHP teeninduskeskuste asukohad
HP veebisait Uusima kasutusjuhendi vaatamiseks minge aadressile http://www.hp.com/support ja valige oma riik. Valige suvand Drivers & Downloads (Draiverid ja allalaaditavad üksused) ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.	<ul style="list-style-type: none">Toega seotud teaveOsade tellimine ja täiendava abi hankimineSeadme jaoks saadaolevad tarvikud
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i> Juhendile juurdepääsemiseks toimige järgmiselt. ▲ Sisestage avakuval tekst <code>support</code> ja valige rakendus HP Support Assistant . – või – Minge aadressile http://www.hp.com/ergo .	<ul style="list-style-type: none">Töökoha õige ettevalmistus, arvutikasutajate kehahoiaid, tervisekaitse ja tööharjumusedElektri- ja mehaanilise ohutuse teave
<i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i> Juhendile juurdepääsemiseks toimige järgmiselt. 1. Sisestage avakuval tekst <code>support</code> ja valige rakendus HP Support Assistant . 2. Valige suvand Minu arvuti ja seejärel Kasutusjuhendid .	<ul style="list-style-type: none">Normatiiv- ja ohutusteaveAkude utiliseerimisega seotud teave
<i>Piiratud garantii*</i> Avamiseks valige avakuval rakendus HP Support Assistant , siis üksus Minu arvuti ja seejärel Garantii ja teenused . – või – Minge aadressile http://www.hp.com/go/orderdocuments .	Garantiiteave

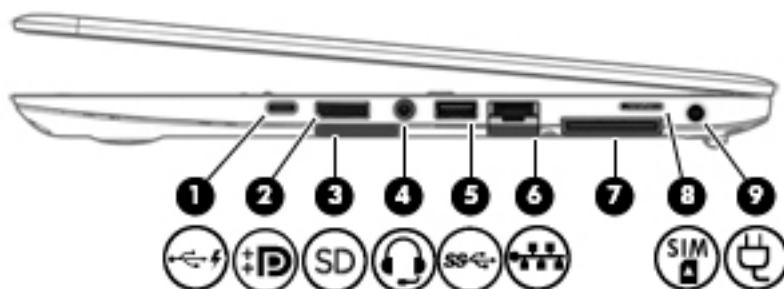
HP piiratud garantii leiab teie toote saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt või DVD-lt. Mõne riigi või piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida koopia veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/orderdocuments>. Toodete puhul, mis on ostetud Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas, saate

Ressursid**Saadaolev teave**

kirjutada HP-le aadressil Hewlett Packard, POD, P.O. Box 200, Alexandra Post Office, Singapore 911507. Lisage oma toote nimi, enda nimi, telefoninumber ja postiaadress.

2 Arvuti tundmaõppimine

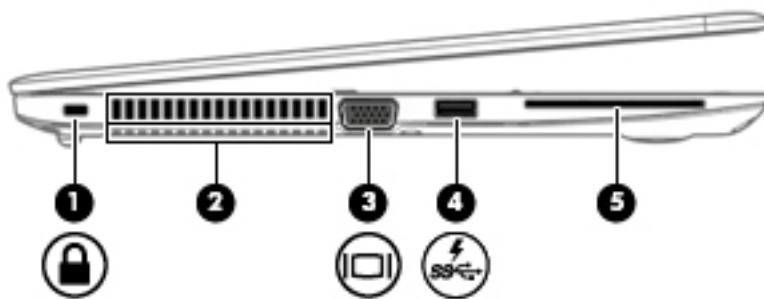
Parem külg

Komponent	Kirjeldus
(1) USB C-tüüpi (laadimis)port	Ühendab mis tahes USB-seadme C-tüüpi konektoriga. MÄRKUS. USB C-tüüpi pordid võimaldavad laadida mobiiltelefone, sülearvuteid, tahvelarvuteid ja MP3-mängijaid ka siis, kui arvuti on välja lülitatud. Samuti saab mõnda USB C-tüüpi porti ühendada DisplayPorti, VGA, HDMI ja teiste videoseadmetega, et pakkuda videoväljundit. MÄRKUS. Vajalikud võivad olla adapterid (eraldi ostetavad).
(2) Dual-Mode DisplayPort	Võimaldab ühendada valikulise digitaalse kuvamisseadme (nt suure jõudlusega monitor või projektor).
(3) Mälukaardilugeja	Loeb valikulisi mälukaarte, mis talletavad, haldavad ja jagavad teavet või pääsevad sellele juurde.
(4) Heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) pistikupesa	Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli. Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofone. See pistikupesa ei toeta valikulisi seadmeid, mis koosnevad ainult mikrofonist. HOIATUS! Kuulmiskahjustuse vältimiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate <i>normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i> . Kasutusjuhendi avamiseks sisestage avakuval tekst <code>support</code> ja valige rakendus HP Support Assistant . MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud. MÄRKUS. Veenduge, et seadme kaablil on neljasooneline pistik, mis toetab nii heliväljundit (kõrvaklapid) kui ka helisisendit (mikrofon).
(5) USB 3.0 port	Võimaldab ühendada valikulise USB-seadme, näiteks klaviatuuri, hiire, välise draivi, printeri, skanneri või USB-jaoturi. Üksikasjalikku teavet erinevate USB-porditüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 45 .

Komponent	Kirjeldus
(6) RJ-45-pistikupesa (võrk)	Võimaldab ühendada võrgukaabli.
(7) Dokkimisliides	Võimaldab ühendada valikulise dokkimisseadme.
(8) SIM-kaardi pesa	Toetab traadita võrgu abonendi identsusmooduli (SIM) kaarti.
(9) Toitejuhtme ühenduspesa	Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.

Vasak külg

Komponent	Kirjeldus
(1) Turvakaabli pesa	Võimaldab ühendada arvutiga valikulise turvakaabli. MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitsmiseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.
(2) Ventilatsiooniavad (2)	Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator lülitub aeg-ajalt sisse või välja.
(3) Välise monitori port	Võimaldab ühendada VGA-liidesega monitori või projektori.
(4) Laadimistoega USB 3.0 port	Võimaldab ühendada valikulise USB-seadme, näiteks klaviatuuri, hiire, välise draivi, printeri, skanneri või USB-jaoturi. Tavalised USB-pordid ei lae kõiki USB-seadmeid või laevad madalal voolutugevusel. Mõni USB-seade vajab toidet ja pingestatud pordi kasutamist. MÄRKUS. Laadimistoega USB-pordid võimaldavad teatud mobiiltelefonide ja MP3-mängijate laadimist ka siis, kui arvuti on välja lülitatud. Üksikasjalikku teavet erinevate USB-porditüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 45 .
(5) Kiiпкаardilugeja	Võimaldab valikuliste kiipkaartide kasutamist.

Ekraan

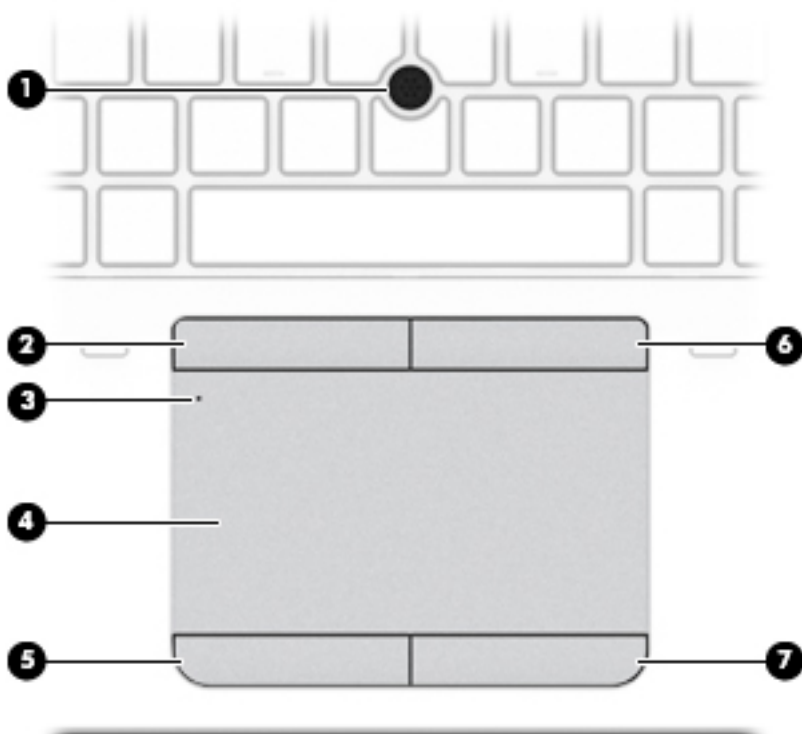

Komponent	Kirjeldus
(1) WLAN-i antennid*	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.
(2) WWAN-i antennid*	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita laivõrkudega (WWANs) suhtlemiseks.
(3) Sisemised mikrofonid	Salvestavad heli.
(4) Veebikaamera märgutuli	Põleb: veebikaamera on kasutusel.
(5) Veebikaamera	Salvestab videoklippe ja jäädvustab fotosid. Mõni mudel võimaldab videokonverentse pidada ja võrgus video voogesituse kaudu vestelda. Veebikaamera kasutamise kohta lisateabe saamiseks avage rakendus HP Support Assistant. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus HP Support Assistant .

*Antennid pole väljaspool arvutit nähtavad. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid. Traadita ühendusega seotud normatiivmärkused leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest. Kasutusjuhendi avamiseks sisestage avakuval tekst `support` ja valige rakendus **HP Support Assistant**.

Ülaosa

Puuteplaat

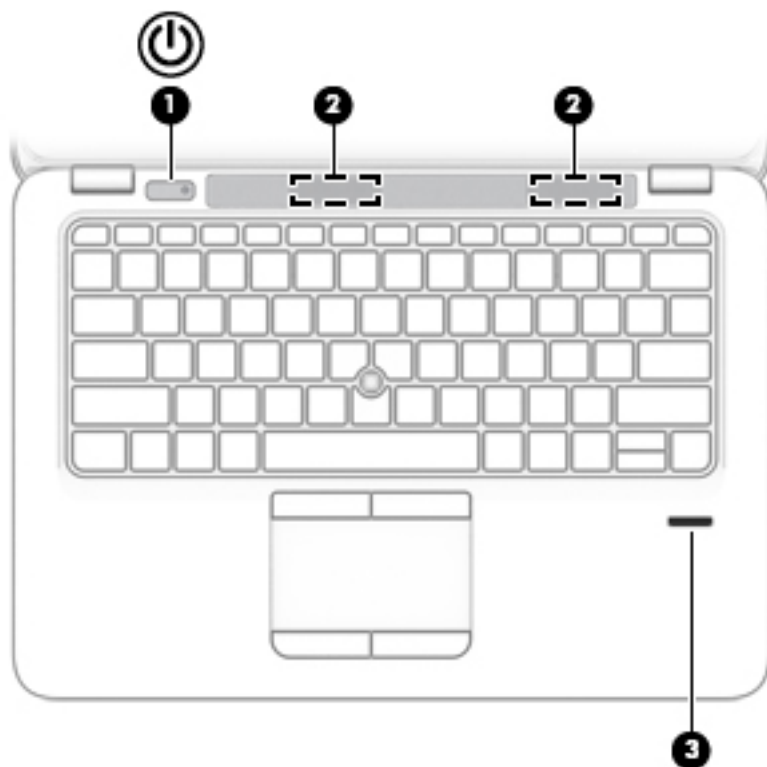
Komponent	Kirjeldus
(1)	Osutushoob (ainult teatud mudelitel) Liigutab kursorit ja valib või aktiveerib ekraanil üksusi.
(2)	Osutushoova (ainult teatud mudelitel) vasakpoolne nupp Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(3)	Puuteplaadi sisse-/väljalülitusnupp/ puuteplaadi märgutuli Lülitab puuteplaadi sisse või välja. <ul style="list-style-type: none">• Pöleb: puuteplaat on välja lülitatud.• Ei põle: puuteplaat on sisse lülitatud.
(4)	Puuteplaadiala Loeb sõrmežeste kursori liigutamiseks või üksuste aktiveerimiseks ekraanil. MÄRKUS. Puuteplaat toetab ka servanipsusid. Lisateavet leiate jaotisest Servanipsud (ainult teatud mudelitel) lk 24.
(5)	Puuteplaadi vasakpoolne nupp Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(6)	Osutushoova (ainult teatud mudelitel) parempoolne nupp Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.
(7)	Puuteplaadi parempoolne nupp Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Märgutuled

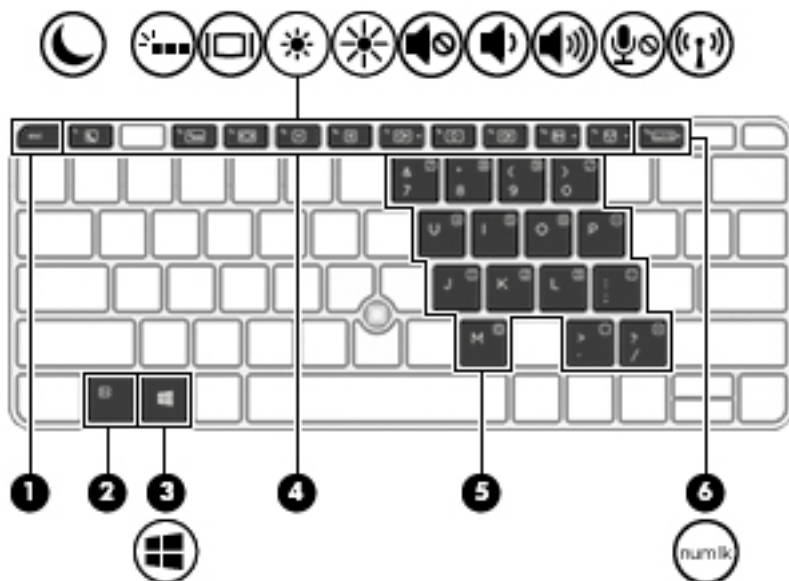
Komponent	Kirjeldus
(1) Suurtäheluku märgutuli	Pöleb: suurtähelukk on sisse lülitatud (aktiveeritud on suurtähed).
(2) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Pöleb: arvuti on sisse lülitatud.• Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite.• Ei põle: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästlik režiim, mis kasutab kõige vähem toidet.
(3) Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Kollane: arvuti heli on välja lülitatud.• Ei põle: arvuti heli on sisse lülitatud.
(4) Mikrofoni vaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Kollane: mikrofoni heli on välja lülitatud.• Ei põle: mikrofoni heli on sisse lülitatud.
(5) Traadita ühenduse märgutuli	Pöleb: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud. MÄRKUS. Mõne arvutimudeli puhul põleb traadita ühenduse märgutuli kollaselt, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.
(6) Numbriluku märgutuli	Pöleb: numbrilukk on sisse lülitatud.

Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja

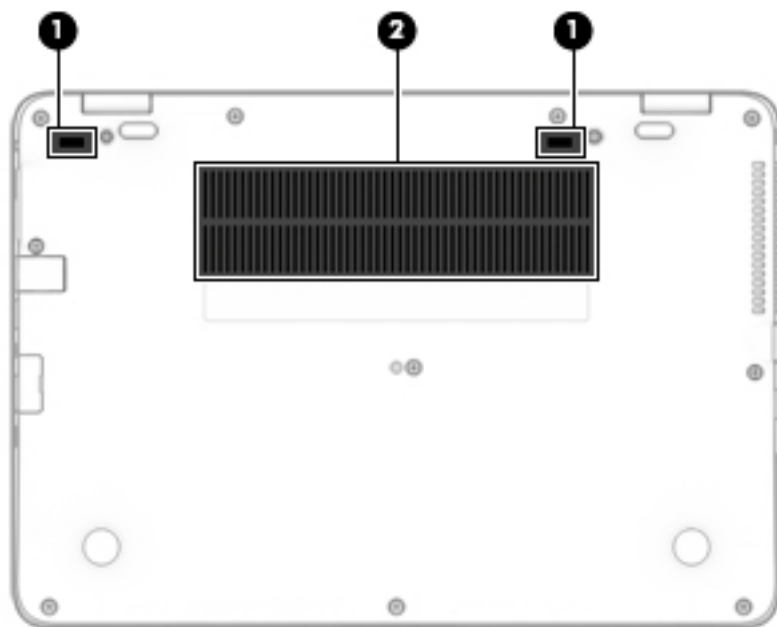
Komponent	Kirjeldus
(1) Toitenupp	<ul style="list-style-type: none">• Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks.• Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu unerežiimi aktiveerimiseks.• Kui arvuti on unerežiimis, vajutage seda nuppu unerežiimist väljumiseks.• Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage seda nuppu talveunerežiimist väljumiseks. <p>ETTEVAATUST. Kui vajutate ja hoiate toitelülitit all, lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja Windows®-i sulgemistoimingutest pole abi, vajutage arvuti väljalülitamiseks toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 15 sekundit all.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks uurige arvuti toitesuvandeid. Sisestage avakuval tekst <i>toite</i>, valige Unerežiimi- ja toitesätted ning seejärel valige rakenduste loendist suvand Toide ja unerežiim.</p>
(2) Kõlarid	Toovad kuuldavale heli.
(3) Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab Windowsi sisselogimiseks kasutada parooli asemel sõrmejälge.

Klahvid

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <i>esc</i>	Kuvab süsteemiteabe, kui vajutate seda koos klahviga <i>fn</i> .
(2) Klahv <i>fn</i>	Täidab tihti kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutada koos mõne funktsiooniklahvi, klahvi <i>num lk</i> , klahvi <i>esc</i> või klahviga <i>b</i> .
(3) Windowsi klahv	Viib avatud rakendusest või Windowsi töölaualt tagasi avakuvale. MÄRKUS. Kui vajutate uuesti Windowsi klahvi, naaseb arvuti eelmisele kuvale.
(4) Funktsiooniklahvid	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutate neid koos klahviga <i>fn</i> .
(5) Sisseehitatud numbriklahvistik	Kui klahvistik on sisse lülitatud, saab seda kasutada nagu välist numbriklahvistikku. Klahvistiku iga klahv täidab selle paremas ülanurgas oleva ikooniga tähistatud funktsiooni.
(6) <i>num lk</i> Numbriklahv	Lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse või välja, kui vajutate seda koos klahviga <i>fn</i> . Aktiveerib vaheldumisi integreeritud numbriklahvistiku navigeerimis- ja numbrifunktsiooni.

Põhi

Komponent		Kirjeldus
(1)	Dokkimisliidesed (2)	Võimaldab ühendada valikulise dokkimisseadme.
(2)	Ventilatsiooniaavad (2)	Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator lülitub aeg-ajalt sisse või välja.

Esikülg

Komponent		Kirjeldus
(1)		Traadita ühenduse märgutuli Põleb: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud. MÄRKUS. Mõne arvutimudeli puhul põleb traadita ühenduse märgutuli kollaselt, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.

Komponent	Kirjeldus
(2) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> Põleb: arvuti on sisse lülitatud. Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite. Ei põle: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästlik režiim, mis kasutab kõige vähem toidet.
(3) Aku märgutuli	<p>Kui vahelduvvoolutoide on ühendatud</p> <ul style="list-style-type: none"> Valge: aku laetuse tase on üle 90%. Kollane: aku laetuse tase on 0–90%. Ei põle: aku ei lae. <p>Kui vahelduvvoolutoide ei ole ühendatud (aku ei lae)</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilkuv kollane: aku laetuse tase on madal. Kui aku jõuab laetuse kriitilise tasemeni, hakkab märgutuli kiiresti vilkuma. Ei põle: aku ei lae.
(4) Draivi märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> Vilkuv valge: kõvaketas on kasutusel. Kollane: HP 3D DriveGuard on kõvaketta ajutiselt parkinud. <p>MÄRKUS. Lisateavet HP 3D DriveGuardi kohta leiate jaotisest HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud mudelite) lk 50.</p>

3 Ühenduse loomine võrguga

Arvuti on valmis teiega igale poole kaasa reisima. Kuid ka kodus olles võite avastada maailma ning uurida teavet miljonitel veebisaitidel, kui kasutate arvutit ja traadita või kaabelvõrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühenduse luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- Traadita kohtvõrgu (WLAN) seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida nimetatakse sageli Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-võrgus suhtleb arvuti traadita ühenduse seade traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- HP mobiilse lairibaühenduse moodul (ainult teatud mudelitel) – traadita laivõrgu (WWAN) seade, mis võimaldab traadita ühendust palju suuremal alal. Mobiilsidevõrkude operaatorid püstitavad põhijaamu (sarnanevad mobiilimastidega), mis katavad võrguga ulatuslikke alasid, tagades sel viisil levi üle tervete maakondade, piirkondade ja isegi riikide.
- Bluetooth-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendusi muude Bluetooth-ühendust võimaldavate seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni 10 meetri kaugusel.

Lisateabe saamiseks traadita ühenduse tehnoloogia kohta uurige asjakohast teavet ja veebisaitide linke rakendusest HP Support Assistant. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Traadita ühenduse seadmeid saab juhtida ühe või mitmega järgmistest vahenditest.

- Traadita ühenduse nupp, lüliti või klahv või lennukirežiimi klahv (selles peatükis nimetatakse seda traadita ühenduse nupuks) (ainult teatud mudelitel)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Traadita ühenduse nupu kasutamine

Arvutil on traadita ühenduse nupp, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja valitud mudelitel üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik arvuti traadita ühenduse seadmed on tehases lubatud, ja kui arvutil on traadita ühenduse märgutuli, siis see põleb arvuti sisselülitamisel (valge).

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult üksikute seadmete olekut. Kui traadita ühenduse märgutuli on valge, on vähemalt üks traadita ühenduse seade sisse lülitatud. Kui traadita ühenduse märgutuli on väljas, on kõik traadita ühenduse seadmed välja lülitatud.

MÄRKUS. Mõnel arvutimudelil on siis, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud, traadita ühenduse märgutuli kollane.

Kuna arvuti traadita ühenduse seadmed on tehases lubatud, saab traadita ühenduse nupu abil kõik traadita ühenduse seadmed korraka sisse või välja lülitada.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst **juhtpaneel** ja seejärel valige suvand **Juhtpaneel**.
2. Valige suvand **Võrk ja Internet** ning seejärel **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

Lisateabe saamiseks avage rakendus HP Support Assistant. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

WLAN-i kasutamine

WLAN-seadmega pääsete traadita kohtvõrku (WLAN), milles asuvad teised arvutid ja tarvikud, mis on ühendatud traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunkti kaudu.

 MÄRKUS. Termineid *traadita ühenduse marsruuter* ja *traadita ühenduse pääsupunkt* kasutatakse sageli samas tähenduses.

- Suuremahuline WLAN, nagu ettevõtte või avalik WLAN, kasutab tavaliselt traadita ühenduse pääsupunkte, mis mahutavad suurt hulka arvuteid ja tarvikuid ning suudavad eraldada kriitilisi võrgufunktsioone.
- Kodu- või väikekontori WLAN kasutab tavaliselt traadita ühenduse marsruuterit, mis võimaldab mitmel nii traadita kui ka kaabelühendusega arvutil Interneti-ühendust ning printerit ja faile ühiselt kasutada, ilma et oleks vaja täiendavat riist- või tarkvara.

Arvuti WLAN-seadme kasutamiseks tuleb luua ühendus WLAN-i infrastruktuuriga (seda pakub kas teenusepakkuja või avalik või ettevõtte võrk).

Interneti-teenuse pakkuja kasutamine

Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemi ja paigaldada arvuti modemiga ühendamiseks võrgukaabli ning testib Interneti-ühendust.

 MÄRKUS. Interneti-teenuse pakkuja annab teile Interneti-ühenduse loomiseks kasutajanime ja parooli. Märkige see teave üles ja talletage seda turvalises kohas.

WLAN-i häälestamine

WLAN-i häälestamiseks ja Interneti-ühenduse loomiseks on vaja järgmisi seadmeid:

- lairibamodem (DSL- või kaabelmodem) **(1)** ja kiire Interneti-teenus, mis ostetakse Interneti-teenuse pakkuvalt;
- traadita ühenduse marsruuter **(2)** (eraldi ostetav);
- traadita ühendust võimaldav arvuti **(3)**.

 MÄRKUS. Mõnel modemil on sisseehitatud traadita ühenduse marsruuter. Uurige Interneti-teenuse pakkuvalt, millist tüüpi modem teil on.

Järgmisel joonisel on näide Interneti ühendatud traadita võrgust ja asjakohastest seadmetest.

Soovi korral saate ühendada aja jooksul Interneti pääsemiseks võrguga veel traadita ja kaabelühendust toetavaid arvuteid.

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks kasutage marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja edastatud teavet.

Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine

Traadita ühenduse marsruuteri häälestamisel abi saamiseks kasutage marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja edastatud teavet.

 MÄRKUS. Traadita ühendust toetav arvuti on soovitatav ühendada alguses marsruuteriga sellega kaasas oleva kaabli abil. Kui arvuti loob edukalt Interneti-ühenduse, võite kaabli lahutada ja seejärel Interneti-ühenduse traadita võrgu kaudu luua.

WLAN-i kaitsmine

Kui häälestate uut WLAN-i või kasutate olemasolevat WLAN-i, lubage alati turbefunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (tööpunktid), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi üldse kaitset pakkuda. Kui tunnete tööpunkti kasutades muret arvuti turvalisuse pärast, piirduge oma võrgutegevuses mittekonfidentsiaalsete e-kirjade lugemise ja tavapärase Interneti-toimingutega.

Kuna traadita ühenduse raadiosignaalid levivad ka väljaspool võrku, saavad teised WLAN-seadmed kaitsmata signaale kasutada.

WLAN-i saab kaitsta järgmiste ettevaatusabinõudega.

- Kasutage tule müüri.
Tule müür kontrollib nii teie võrku saadetavaid andmeid kui ka andmepäringuid ja tõkestab kõik kahtlased üksused. Tule müüre on saadaval nii tarkvarana kui ka riistvarana. Mõnes võrgus kasutatakse kombinatsiooni mõlemast.
- Kasutage traadita ühenduse krüptimist.

Traadita ühenduse krüptimine kasutab turbesätteid, et krüptida ja dekrüptida andmeid, mida võrgu kaudu edastatakse. Lisateabe saamiseks avage rakendus HP Support Assistant. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

Ühendamine WLAN-iga

WLAN-iga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud. Kui seade on sisse lülitatud, põleb traadita ühenduse märgutuli. Kui traadita ühenduse märgutuli ei põle, vajutage traadita ühenduse nuppu.

 MÄRKUS. Mõne arvutimudeli puhul põleb traadita ühenduse märgutuli kollaselt, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.

2. Osutage avakuval tuumnuppude kuvamiseks parempoolsesse üla- või allnurka.
3. Valige **Sätted**, seejärel klõpsake võrgu olekuikooni.
4. Valige loendis soovitud WLAN.
5. Klõpsake käsku **Ühenda**.

Kui valitud võrk on lubatud turbega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Sisestage kood ja klõpsake käsku **Logi sisse**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole mitte ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole mitte ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pääsupunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN pole kuvatud, paremklõpsake Windowsi töölaual võrgu olekuikooni ja seejärel valige **Ava võrgu- ja ühiskasutuskeskus**. Klõpsake üksust **Häälesta uus ühendus või võrk**. Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

6. Ühenduse lõpuleviimiseks järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Kui ühendus on loodud, asetage hiirekursor tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas võrgu olekuikoonile ning kontrollige üle ühenduse nimi ja olek.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

HP mobiilse lairibaühenduse (ainult teatud mudelitel) kasutamine

HP Mobile Broadbandiga arvutil on sisseehitatud mobiilse lairibaühenduse teenuse tugi. Teie uus arvuti koos mobiilsideoperaatori võrguga võimaldab teil Wi-Fi tööpunkti puudumisel Interneti-ühenduse luua, e-posti saata või oma ettevõtte võrguga ühenduse luua.

 MÄRKUS. Kui teie arvutil on HP Mobile Connect, siis selle jaotise juhised sellele ei kehti. Vt [HP Mobile Connecti kasutamine \(ainult teatud mudelitel\) lk 17](#).

Mobiilse lairibaühenduse teenuse aktiveerimiseks võib olla vaja HP mobiilse lairibaühenduse mooduli seerianumbrit (IMEI). Seerianumber on trükitud sildile, mis asub akusahtli sees, hooldusluugi all või ekraani tagaküljel.

Mõni mobiilsidevõrgu operaator nõuab SIM-kaardi kasutamist. SIM-kaart sisaldab teie kohta põhiteavet nagu isiklikku identifitseerimisnumbrit (PIN-kood) ja võrguteavet. Mõni arvuti sisaldab eelinstallitud SIM-kaarti. Kui SIM-kaart ei ole paigaldatud, võib see olla arvutiga kaasas oleva HP Mobile Broadbandi teabe juures või saab selle mobiilsidevõrgu operaatorilt eraldi.

Lisateavet SIM-kaardi paigaldamise ja eemaldamise kohta leiate jaotisest [SIM-kaardi sisestamine ja eemaldamine \(ainult teatud mudelitel\)](#) lk 17.

Teavet HP Mobile Broadbandi ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu operaatoriga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP Mobile Broadbandi kohta.

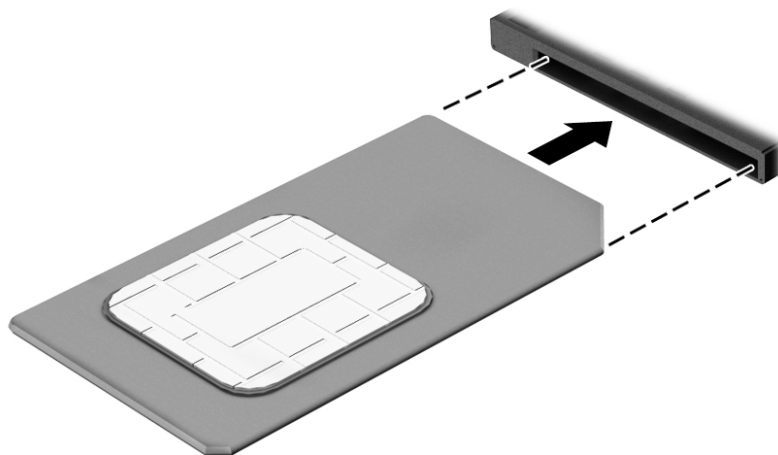
SIM-kaardi sisestamine ja eemaldamine (ainult teatud mudelitel)

⚠ ETTEVAATUST. Ärge kasutage SIM-kaardi sisestamisel liigset jõudu, sest see võib konnektoreid kahjustada.

SIM-kaardi sisestamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sulgemiskäsu abil välja.
2. Sulgege ekraan.
3. Lahutage kõik arvutiga ühendatud välisseadmed.
4. Eemaldage toitejuhe vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.
5. Sisestage SIM-kaart SIM-kaardi pesa ja vajutage SIM-kaarti, kuni see on kindlalt paigas.

📄 MÄRKUS. Teie arvuti SIM-kaart võib selles jaotises oleval pildil kujutatust erineda.

6. Ühendage uuesti väline toide.
7. Ühendage uuesti välisseadmed.
8. Lülitage arvuti sisse.

SIM-kaardi eemaldamiseks vajutage SIM-kaarti ja eemaldage see pesast.

HP Mobile Connecti kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP Mobile Connect on ettemaksuga mobiilse lairibaühenduse teenus, mis pakub teie arvutile soodsat, turvalist, lihtsat ja paindlikku mobiilset lairibaühendust. HP Mobile Connecti kasutamiseks peab arvutis olema SIM-kaart ja rakendus **HP Mobile Connect**. Lisateavet HP Mobile Connecti ja selle saadavuse kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com/go/mobileconnect>.

GPS-i (ainult teatud mudelitel) kasutamine

Arvutile saab lisada GPS-mooduli (Global Positioning System – globaalne positsioonimissüsteem). GPS-mooduliga seadmed võtavad GPS-satelliitidelt vastu asukoha-, kiiruse- ja suunateavet.

Lisateavet leiate rakenduse HP GPS and Location tarkvaraspikrist.

Bluetooth-seadmete kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mida kasutatakse tavaliselt järgmiste elektroonikaseadmete ühendamiseks:

- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid, PDA-d);
- telefonid (mobiiltelefonid, traadita telefonid, nutitefonid);
- pildindusseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir.

Bluetooth-seadmed võimaldavad võrdõigusvõrgu kasutamist, nii et saate häälestada Bluetooth-seadmete personaalvõrgu (PAN). Teavet Bluetooth-seadmete konfigureerimise ja kasutamise kohta leiate Bluetoothi tarkvaraspikrist.

Ühenduse loomine kaabelvõrguga

Kaabelühendusi on kaht tüüpi: kohtvõrguühendus (LAN-ühendus) ja modemiühendus. LAN-ühendus kasutab võrgukaablit ja on palju kiirem kui modemiühendus, mis kasutab telefonikaablit. Mõlemat kaablit müüakse eraldi.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)

Kui soovite ühendada arvuti otse kodus oleva marsruuteriga (traadita ühenduse loomise asemel) või kontori võrguga, kasutage kohtvõrguühendust (LAN).

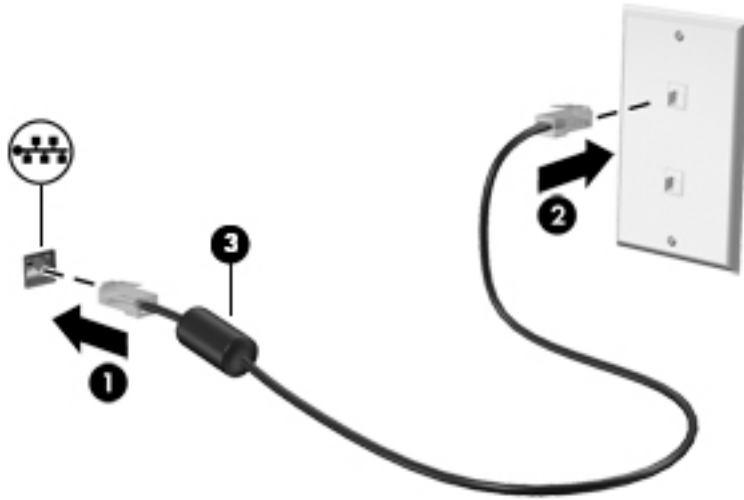
LAN-ühenduse loomiseks on tarvis kaheksaviigulist RJ-45-võrgukaablit.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa **(1)**.

2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa (**2**) või marsruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on televisiooni- ja raadiosignaalist tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad (**3**), ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

4 Klaviatuuri, puutežestide ja osutusseadmete abil navigeerimine

Arvuti võimaldab lisaks klaviatuuri ja hiire kasutamisele ka puutežestide (ainult teatud mudelitel) abil ekraanil navigeerida. Puutežeste saab kasutada arvuti puuteplaadil või puutekraanil (ainult teatud mudelitel).

Teatud arvutimudelitel on sageli kasutatavate toimingute tegemiseks ka spetsiaalsed toiminguklahvid ning kiirklahvifunktsioonid.

Osutusseadmete kasutamine

 MÄRKUS. Lisaks arvuti osutusseadmetele on võimalik kasutada välist USB-hiirt (müüakse eraldi), ühendades selle ühte arvuti USB-portidest.

Osutusseadme eelistuste määramine

Osutusseadmete sätete (nt nuppude konfiguratsioon, klõpsamiskiirus ja kursorisuvandid) kohandamiseks kasutage Windowsi hiiresätteid. Võite vaadata ka puuteplaadižestide näiteid.

Hiiresätete avamiseks toimige järgmiselt.

- Sisestage avakuval tekst `hiir`, klõpsake valikut **Sätted** ja seejärel valige **Hiir**.

Osutushoova kasutamine

Vajutage osutushoova suunas, kuhu soovite kursorit ekraanil liigutada. Kasutage osutushoova vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu.

Puuteplaadižestide kasutamine

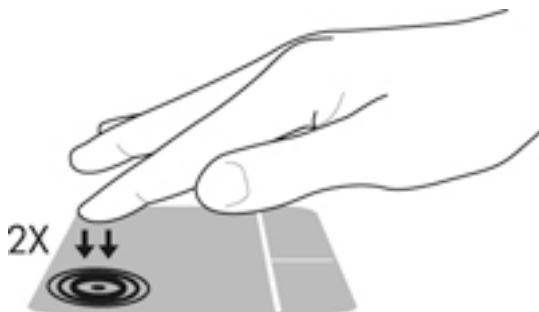
Puuteplaadi abil saab arvuti ekraanil hõlpsate sõrmeliigutuste abil navigeerida ja kursorit juhtida.

 NÄPUNÄIDE. Kasutage puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu.

 MÄRKUS. Puuteplaadižestid pole mõnes rakenduses toetatud.

Puuteplaadi välja- või sisselülitamine

Puuteplaadi välja- või sisselülitamiseks koputage kiirelt kaks korda järjest puuteplaadi sisse- / väljalülitusnupul.

Koputamine

Ekraanil kuvatava üksuse valimiseks kasutage puuteplaadil koputusfunktsiooni.

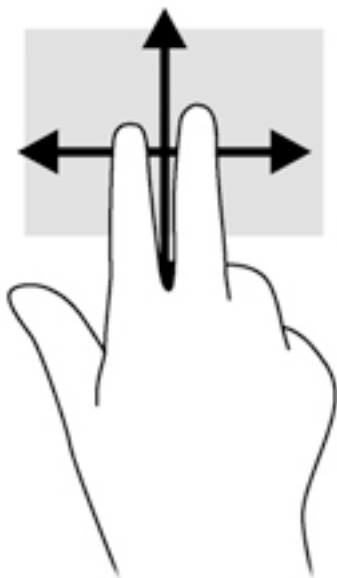
- Valiku tegemiseks koputage ühe sõrmega puuteplaadil. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.

Kerimine

Kerimisžestist on abi, kui soovite lehel või pildil üles, alla, vasakule või paremale liikuda.

- Asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadialale ja seejärel lohistage sõrmi üles, alla, vasakule või paremale.

Kahe sõrmega kokkusurumine ja venitamine suumimiseks

Kahe sõrmega kokkusurumine ja venitamine võimaldab piltide ja teksti välja- ning sissesuumimist.

- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadialale ja seejärel viige sõrmed lahu.
- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadialale ja seejärel viige sõrmed kokku.

Kahe sõrme koputus

Kahe sõrmega koputamine võimaldab ekraanil kuvatud objekti menüüs valikuid teha.

MÄRKUS. Kahe sõrmega koputamine on sama mis hiire paremklõpsu kasutamine.

- Valitud objekti suvandite menüü avamiseks pange kaks sõrme puuteplaadile ja vajutage.

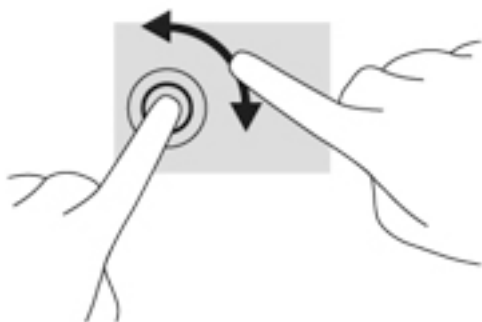

Pööramine (ainult teatud mudelitel)

Pööramisžesti abil saate pöörata üksusi, näiteks pilte.

- Asetage vasaku käe nimetissõrm puuteplaadialale. Liigutage parema käe nimetissõrme kaares kella kaheteistkümne asendist kella kolme asendisse. Tagasipööramiseks viige nimetissõrm kella kolme asendist kella kaheteistkümne asendisse.

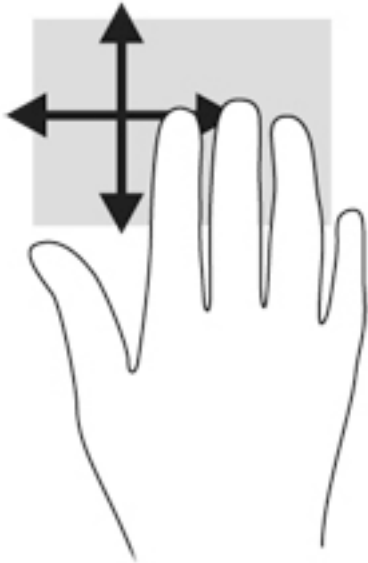
 MÄRKUS. Pööramisžest on mõeldud kindlates rakendustes objektide või piltide pööramiseks. See ei pruugi mõnes rakenduses toimida.

Sirvimine (ainult teatud mudelitel)

Sirvimisžesti saab kasutada kuvadel navigeerimiseks või dokumentide kiireks kerimiseks.

- Asetage kolm sõrme puuteplaadialale ja tehke kiireid sirvimisliigutusi kas üles, alla, vasakule või paremale.

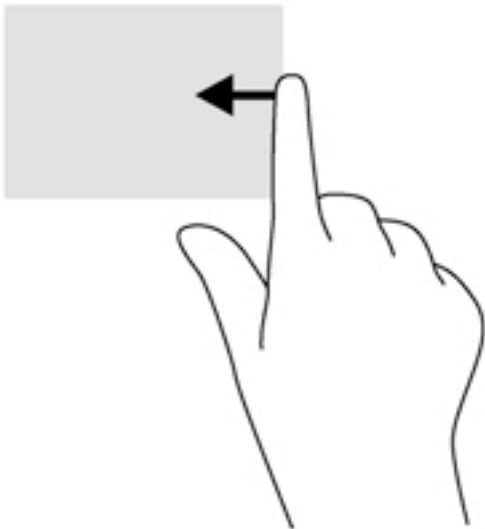
Servanipsud (ainult teatud mudelitel)

Servanipsude abil pääsete juurde arvuti tööriistaribadele, mis võimaldavad sätete muutmist ja rakenduste otsimist või kasutamist.

Parema serva nips

Parema serva nipsu abil pääsete juurde tuumnuppudele, mis võimaldavad sisu otsida ja jagada, rakendusi käivitada, seadmetele juurde pääseda või sätteid muuta.

- Tuumnuppude kuvamiseks libistage sõrmega õrnalt ekraani paremast servast sissepoole.

Vasaku serva nips

Vasaku serva nipsuga pääsete juurde hiljuti avatud rakendustele ning nii saate avatud rakendusi kiiresti vaheldumisi aktiveerida.

Hiljuti avatud rakenduste vahel liikumiseks nipsake õrnalt sõrmega puuteplaadi vasakust servast.

- Rakenduste vahel liikumiseks liigutage sõrme puuteplaadi vasakust servast eemale.

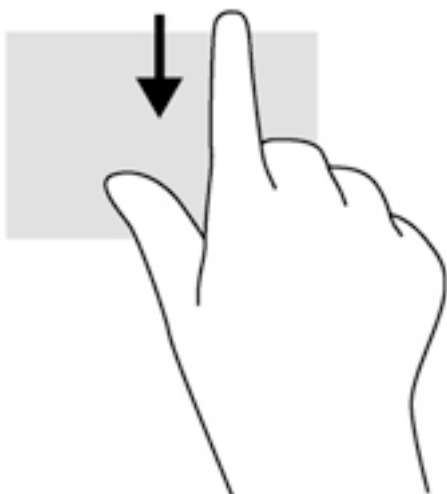

Ülaserva nips

Ülaserva nipsuga saate kuvada rakendusekäsud, mille abil saate rakendusi kohandada.

 NB! Avatud rakenduse korral võib ülaserva nipsu funktsioon olenevalt rakendusest erineda.

- Rakendusekäskude kuvamiseks libistage sõrmega õrnalt ekraani ülaservast allapoole.

Klaviatuuri kasutamine

Klaviatuuri ja hiire abil saate tippida, valida üksusi, kerida ning teha samu toiminguid nagu puutežestidega. Klaviatuur võimaldab teatud toimingute teostamiseks ka toimingu- ja kiirklahvide kasutamist.

 NÄPUNÄIDE. Windowsi klahv klaviatuuril võimaldab teil avatud rakendusest või Windowsi töölaualt kiiresti avakuvale naasta. Kui vajutate uuesti Windowsi klahvi, naaseb arvuti eelmisele kuvale.

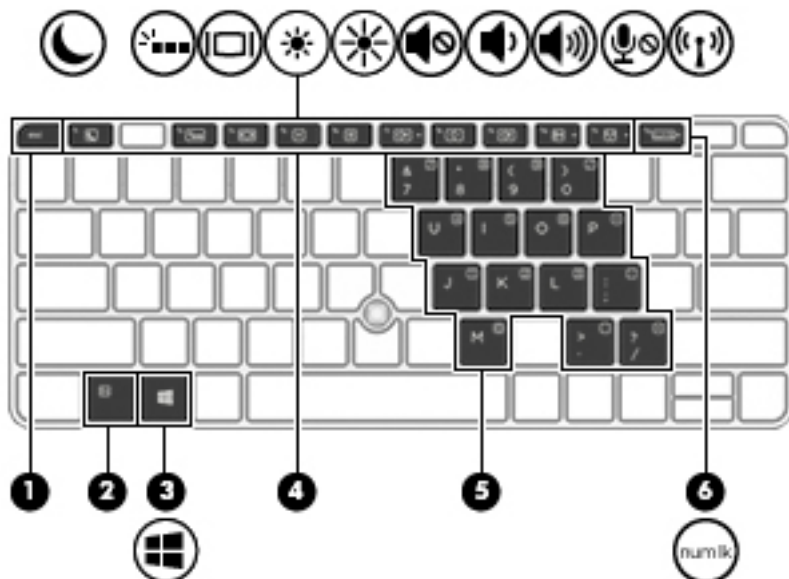
 MÄRKUS. Olenevalt riigist/piirkonnast võivad klaviatuuri klahvid ja nende funktsioonid selles jaotises kirjeldatutest erineda.

Windowsi otseteeklahvide kasutamine

Windows pakub toimingute kiireks teostamiseks otseteid. Toimingu teostamiseks vajutage Windowsi klahvi kas üksi või koos kindla toimingu sooritamiseks ette nähtud teise klahviga.

Kiirklahvide tuvastamine

Kiirklahv on klahvi **fn (2)** ja klahvi **esc (1)** ja mõne funktsiooniklahvi (**4**) kombinatsioon.

Kiirklahvi kasutamiseks toimige järgmiselt.

▲ Vajutage lühidalt klahvi **fn** ja seejärel lühidalt kiirklahvi kombinatsiooni teist klahvi.

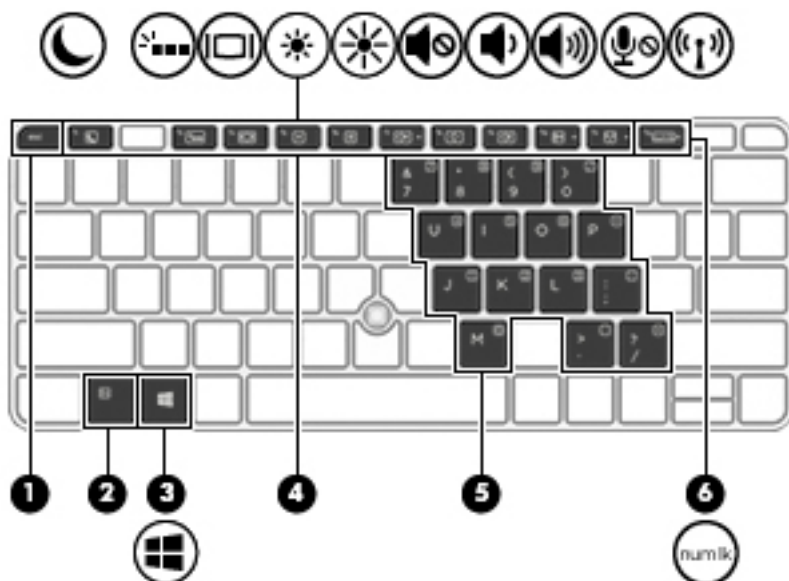
Kiirklahvi kombinatsioon	Kirjeldus
 fn + esc	Kuvab süsteemiteabe.
 fn + f1	Käivitab unerežiimi ja salvestab teie teabe süsteemimällu. Ekraan ja teised süsteemikomponendid lülituvad välja ning arvuti lülitub energiasäästurežiimi. Unerežiimist väljumiseks vajutage korra kts toitenuppu. ETTEVAATUST. Teabekao vältimiseks salvestage alati enne unerežiimi käivitamist tehtud töö.
 fn + f3	Lülitab klaviatuuri taustvalgustuse sisse või välja. MÄRKUS. Klaviatuuri taustvalgustuse funktsioon on tehases sisse lülitatud. Aku kasutusaja pikendamiseks lülitage klaviatuuri taustvalgustus välja.
 fn + f4	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamiseseadmete vahel. Kui arvutiga on ühendatud näiteks monitor, siis klahvikombinatsiooni fn + f4 korduval vajutamisel kasutatakse ekraanikujutise kuvamisel järjestust arvutiekraan, monitor, mõlemad korraga. Enamik väliseid monitore saavad arvutist videoteavet VGA-videostandardi kaudu. Klahvikombinatsiooniga fn + f4 saate lülitada kujutise ka muudesse seadmetesse, mis arvutist videoteavet vastu võtavad.

Kiirklahvi kombinatsioon	Kirjeldus
 fn + f5	Vähendab ekraani heledust.
 fn + f6	Suurendab ekraani heledust.
 fn + f7	Vaigistab või taastab kõlariheli.
 fn + f8	Vähendab kõlarite helitugevust.
 fn + f9	Suurendab kõlarite helitugevust.
 fn + f10	Vaigistab mikrofoni.
 fn + f11	Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Selle klahvi abil ei saa traadita ühendust luua. Traadita ühenduse loomiseks peab traadita võrk olema häälestatud.
Katkestus fn+R	Peatab või katkestab toimingu.
Kerimisluk k fn+C	Lukustab lahtri.
Sys Rq fn+S	Saadab programmeerimisjärku.

Klahvistike kasutamine

Arvutil on sisseehitatud numbriklahvistik ning arvuti toetab ka valikulist välist numbriklahvistikku või numbriklahvistikuga klaviatuuri.

Sisseehitatud numbriklahvistiku kasutamine

Komponent	Kirjeldus
(2) Klahv fn	Vajutades seda koos klahviga num lock , lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse või välja. MÄRKUS. Sisseehitatud numbriklahvistik ei tööta, kui arvutiga on ühendatud väline klaviatuur või numbriklahvistik.
(5) Sisseehitatud numbriklahvistik	Kui klahvistik on sisse lülitatud, saab seda kasutada nagu välist numbriklahvistikku. Klahvistiku iga klahv täidab selle paremas ülanurgas oleva ikooniga tähistatud funktsiooni.
(6) Numbriluku klahv	Lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse või välja, kui vajutate seda koos klahviga fn . MÄRKUS. Arvuti väljalülitamise ajal aktiivne klahvistikufunktsioon taastatakse arvuti sisselülitamisel.

Sisseehitatud numbriklahvistiku sisse- ja väljalülitamine

Sisseehitatud numbriklahvistiku sisselülitamiseks vajutage klahvikombinatsiooni **fn + num lock**.
Sisseehitatud numbriklahvistiku väljalülitamiseks vajutage kombinatsiooni **fn + num lock** uuesti.

MÄRKUS. Kui arvutiga on ühendatud väline klaviatuur või numbriklahvistik, siis sisseehitatud numbriklahvistik ei tööta.

Sisseehitatud numbriklahvistiku klahvifunktsioonide vahetamine

Soovi korral saate ajutiselt vahetada sisseehitatud numbriklahvistiku klahvide funktsioone standardsete klaviatuurifunktsioonide ja klahvistikufunktsioonide vahel.

- Klahvistiku klahvi navigeerimisfunktsiooni kasutamiseks, kui klahvistik on välja lülitatud, hoidke klahvistiku klahvi vajutamise ajal all klahvi **fn**.
- Klahvistiku klahvi standardfunktsiooni kasutamiseks toimige järgmiselt.

- Alaregistris tippimiseks vajutage ja hoidke all klahvi **fn**.
- Ülaregistris tippimiseks vajutage ja hoidke all klahve **fn + shift**.

Välise valikulise numbriklahvistiku kasutamine

Enamiku väliste numbriklahvistike klahvid toimivad erinevalt vastavalt sellele, kas numbrilukk on sisse või välja lülitatud. (Numbrilukk on tehases välja lülitatud.) Näiteks.

- Kui numbrilukk on sisse lülitatud, saab enamiku klahvistike klahvidega tippida numbreid.
- Kui numbrilukk on välja lülitatud, toimib enamik klahvistiku klahve nagu nooleklahvid ja lehe võrra üles ning lehe võrra alla liikumise klahvid.

Kui välise klahvistiku numbrilukk on sisse lülitatud, põleb arvuti numbriluku märgutuli. Kui välise klahvistiku numbrilukk on välja lülitatud, siis arvuti numbriluku märgutuli ei põle.

Töö tegemisel välise klahvistiku numbriluku sisse- või väljalülitamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Vajutage välise klahvistiku (mitte arvuti) klahvi **num lk**.

5 Multimeediumid

Arvutis võivad olla järgmised komponendid.

- Sisseehitatud kõlar(id)
- Sisseehitatud mikrofon(id)
- Sisseehitatud veebikaamera
- Eelinstallitud multimeediumitarkvara
- Multimeediuminupud või -klahvid

Meediumitoimingute juhtelementide kasutamine

Teie arvuti mudelist sõltuvalt võivad meediumifailide esitamiseks, peatamiseks ja edasikerimiseks olla järgmised juhtnupud.

- Multimeediuminupud
- Meediumite kiirklahvid (mõne kindla klahvi ja klahvi **fn** kombinatsioon)
- Meediumiklahvid

Heli

Soovi korral saate oma arvutiga või valitud mudelite puhul välise optilise draivi abil esitada muusika-CD-sid, laadida alla ja kuulata muusikat, esitada voogedastuse abil helisisu (sh raadiot) veebist, salvestada heli või miksida heli ja video, et luua multimeedime. Kuulamisnaudingu täiustamiseks ühendage arvutiga välised heliseadmed nagu kõlarid või kõrvaklapid.

Kõlarite ühendamise

Juhtmega kõlarid saab arvutiga ühendada arvuti USB-pordi või heliväljundi (kõrvaklappide) / helisisendi (mikrofoni) liitpistikuga või dokkimisjaama kaudu.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõlarid, järgige tootja juhiseid. Enne heliseadmete ühendamist reguleerige kindlasti helitugevust.

Helitugevuse reguleerimine

Teie arvuti mudelist sõltuvalt saate muuta helitugevust järgmiste nuppudega.

- Helitugevuse nupud
- Helitugevuse kiirklahvid (mõne kindla klahvi ja klahvi **fn** kombinatsioon)
- Helitugevuse klahvid

 HOIATUS! Kuulmiskahjustuse vältimiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*. Kasutusjuhendi avamiseks sisestage avakuval tekst `support` ja valige rakendus **HP Support Assistant**.

 MÄRKUS. Helitugevust saab reguleerida ka operatsioonisüsteemi ja mõne programmi kaudu.

 MÄRKUS. Teavet selle kohta, millist tüüpi helitugevuse juhtelemendid arvutil on, leiate jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#).

Kõrvaklappide ja mikrofonide ühendamine

Juhtmega kõrvaklapid või peakomplektid saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupessa või helisisendi (mikrofoni) pistikupessa. Kaubanduses on saadaval palju erinevaid sisseehitatud mikrofoniga peakomplekte.

Traadita kõrvaklappide või peakomplekti ühendamiseks arvutiga järgige seadme tootja suuniseid.

 HOIATUS! Kuulmiskahjustuse vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*. Kasutusjuhendi avamiseks sisestage avakuval tekst `support` ja valige rakendus **HP Support Assistant**.

Arvuti helifunktsioonide kontrollimine

 MÄRKUS. Parimate salvestustulemuste saavutamiseks rääkige otse mikrofoni ja salvestage heli kohas, kus pole taustmüra.

Arvuti helifunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst `juhtpaneel` ja seejärel valige suvand **Juhtpaneel**.
2. Valige **Riistvara ja heli** ja seejärel **Heli**.
3. Kui heliaken avaneb, valige vahekaart **Helid**. Valige jaotises **Programmisisündmused** mõni helisündmus, näiteks piiks või alarm, ja seejärel klõpsake nuppu **Testi**.

Seepeale peaksite kõlaritest või ühendatud kõrvaklappidest heli kuulma.

Arvuti salvestusfunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst `heli` ja seejärel valige **Helisalvesti**.
2. Klõpsake üksust **Alusta salvestamist** ja rääkige mikrofoni.
3. Salvestage fail töölauale.
4. Avage multimeediumiprogramm ja esitage salvestist.

Arvuti helisätete kontrollimiseks või muutmiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst `juhtpaneel` ja seejärel valige suvand **Juhtpaneel**.
2. Valige **Riistvara ja heli** ja seejärel **Heli**.

Veebikaamera (ainult teatud mudelitel)

Mõnel arvutil on sisseehitatud veebikaamera. Eelinstallitud tarkvara abil saate kasutada veebikaamerat fotode jäädvustamiseks ja videote salvestamiseks. Fotodest ja videotest saab enne salvestamist kuvada eelvaated.

Veebikaamera tarkvara sisaldab järgmisi funktsioone:

- filmimine ja video jagamine;
- video voogedastamine sõnumsideprogrammi vahendusel;
- pildistamine.

Jagamine puudutuse teel (ainult teatud mudelitel)

Teie arvutil on kasulik Near Field Communicationi (NFC) riistvara, mis võimaldab juhtmevabalt puudutades jagada teavet kahe NFC-toega seadme vahel. NFC-tehnoloogia abil saab jagada veebisaiti, edastada kontaktteavet ja koputades printida NFC-toega printeritega.

 NÄPUNÄIDE. Soovi korral võite alla laadida NFC-rakendusi, mis pakuvad täiendavaid NFC-funktsioone.

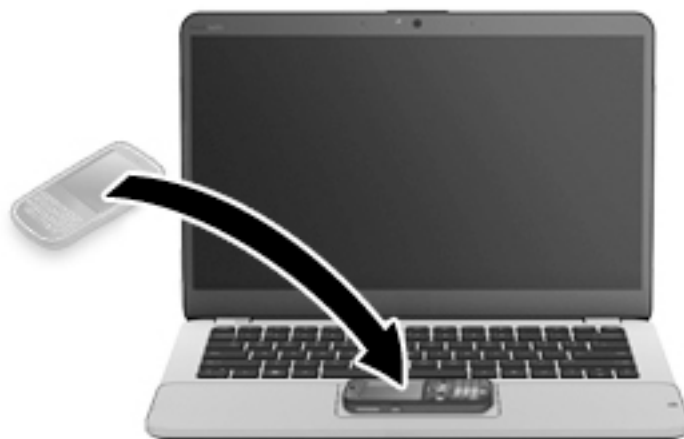
 NB! Enne jagamist veenduge, et NFC on teie seadmetes lubatud. Selleks, et NFC saaks Windows 8 seadmetes töötada, võib tarvilikuks osutada mõnede teenuste, nagu sBeam, väljalülitamine. Uurige oma NFC-seadme tootjalt, kas see Windows 8-ga ühildub.

Jagamise alustamine

NFC-seadme ja arvuti vahelise jagamise alustamiseks puudutage seadmega arvutit.

1. Avage üksus, mida soovite jagada.
2. Puudutage ühe NFC-antenniga teist. Kui antennid teineteist tuvastavad, võite kuulda heli.

 MÄRKUS. Arvuti NFC-antenn asub puuteplaadi all. Teavet teise seadme NFC-antenni asukoha kohta leiate seadme kasutusjuhendist.

3. Teie seadmes võidakse kuvada teade, kus palutakse edastus käivitada, ja arvutis küsimus, kas soovite edastuse vastu võtta. Edastuse vastuvõtmiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Video

Teie HP arvuti on ka võimas videoseade, millega saate lemmikveebisaitidelt voogesitust kasutades videoid vaadata ning videoid ja filme alla laadida, et neid siis arvuti abil võrguühenduseta nautida.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks ühendage ühte arvuti videoportidest väline monitor, projektor või teler. Arvutil võib olla ka HDMI-port, mille abil saab ühendada kõrglahutusega monitori või teleri.

Teie arvutil võib olla rohkem kui üks järgmistest videopesadest.

- VGA
- DisplayPort

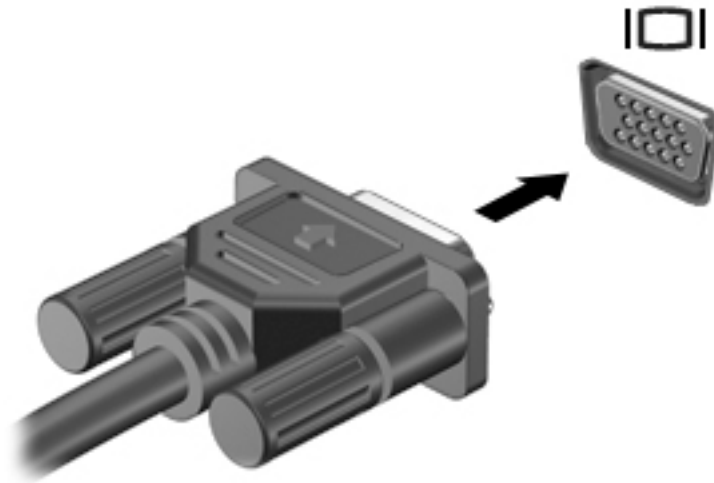
 NB! Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Kui teil on küsimusi, uurige seadme tootja suuniseid.

 MÄRKUS. Lisateavet arvuti videoportide kohta leiate jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#).

VGA

Välise monitori port või VGA-port on analoogkuvari liides välise kuvaseadme ühendamiseks arvutiga (nt väline VGA-monitor või VGA-projektor).

1. Ühendage monitori või projektori VGA-kaabel joonisel kujutatud viisil arvuti VGA-porti.

2. Ekraanikujutise nelja kuvaoleku vaheldumisi aktiveerimiseks vajutage klahvikombinatsiooni **fn + f4**.

- **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
- **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
- **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
- **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui vajutate klahvikombinatsiooni **fn + f4**, muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, kohandage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Sisestage avakuval tekst **juhtpaneel** ja seejärel valige suvand **Juhtpaneel**. Valige suvand **Ilme ja isikupärastamine**. Valige jaotisest **Kuvar** suvand **Ekraani eraldusvõime kohandamine**.

Dual-Mode DisplayPort (ainult teatud mudelitel)

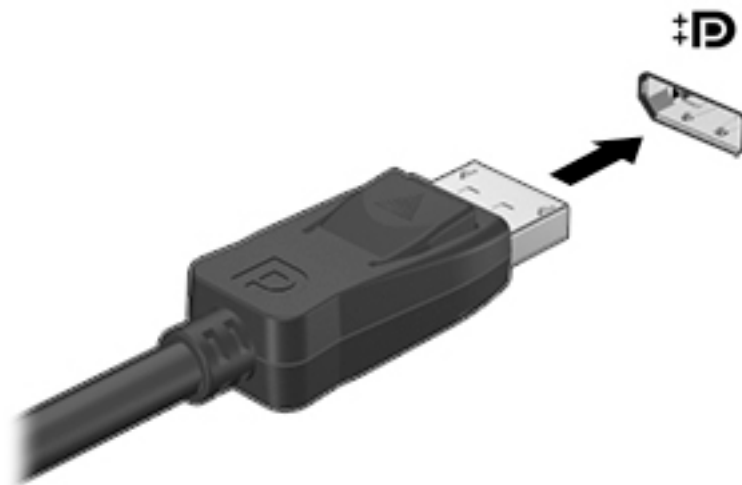
Dual-Mode DisplayPort-liides ühendab arvutiga heli- või videolisaseadme nagu kõrglahutusvõimega teler või ühilduv digitaal- või helikomponent. Dual-Mode DisplayPort-liides pakub suuremat jõudlust kui välise VGA-monitori port ja täiustab digitaalseid ühendusvõimalusi.

 MÄRKUS. Video- ja/või helisignaali edastamiseks Dual-Mode DisplayPort-liidese kaudu on vaja Dual-Mode DisplayPort-liidesega kaablit (eraldi ostetav).

 MÄRKUS. Arvuti Dual-Mode DisplayPort-porti saab ühendada ühe Dual-Mode DisplayPort-liidesega seadme. Arvuti ekraanil kuvatavat sisu saab kuvada samal ajal ka Dual-Mode DisplayPort-liidesega seadmes.

Video- või heliseadme ühendamiseks arvuti Dual-Mode DisplayPort-porti toimige järgmiselt.

1. Sisestage Dual-Mode DisplayPort-liidesega kaabli üks ots arvuti Dual-Mode DisplayPort-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots digitaalse kuvaseadmega.
3. Ekraanikujutise nelja kuvaoleku vaheldumisi aktiveerimiseks vajutage klahvikombinatsiooni **fn + f4**.
 - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
 - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
 - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
 - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui vajutate klahvikombinatsiooni **fn + f4**, muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, kohandage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Sisestage avakuval tekst **juhtpaneel** ja seejärel valige suvand **Juhtpaneel**. Valige suvand **Ilme ja isikupärastamine**. Valige jaotisest **Kuvar** suvand **Ekraani eraldusvõime kohandamine**.

 MÄRKUS. Seadme kaabli arvutist lahutamiseks vajutage kaabli pistikul olevat vabastusnuppu.

Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamine MultiStream Transporti abil

MultiStream Transporti (MST) abil saab arvutiga ühendada mitu juhtmega kuvamisseadet, luues ühenduse arvuti VGA-liidese või DisplayPortidega või välise jaoturi või dokkimisjaama VGA-liidese või DisplayPortidega. Ühendada saab mitut moodi, sõltuvalt sellest, mis tüüpi graafikakontroller on arvutisse paigaldatud ning kas arvutis on sisseehitatud jaotur. Teavet selle kohta, mis riistvara arvutisse paigaldatud on, saate seadmehaldurist.

1. Sisestage avakuval tekst **juhtpaneel** ja seejärel valige suvand **Juhtpaneel**.
2. Valige suvand **Süsteem ja turve** ja seejärel **Süsteem** ning klõpsake vasakpoolses veerus suvandit **Seadmehaldur**.

Kuvamisseadmete ühendamine arvutitega, millel on AMD või Nvidia graafika (koos valikulise jaoturiga)

 MÄRKUS. AMD graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni kolm kuvamisseadet.

 MÄRKUS. Nvidia® graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni kolm kuvamisseadet.

Mitme kuvamisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage väline jaotur (eraldi ostetav) DP-DP-kaabli (eraldi ostetav) abil arvuti DisplayPorti. Veenduge, et jaoturi toiteadapter on ühendatud vahelduvvoolutoitega.
2. Ühendage välised kuvamisseadmed VGA-portidesse või DisplayPortidesse jaoturil.
3. Tippige avakuval otsinguväljale ekraani eraldusvõime või vajutage klahvikombinatsiooni **fn+f4**. Kui te kõiki ühendatud kuvamisseadmeid ei näe, veenduge, et iga seade on jaoturi õigesse porti ühendatud.

 MÄRKUS. Mitme kuvari valikud on **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvamisseadmetesse, ja **Laienda**, mis venitab arvutiekraani üle kõigi lubatud kuvamisseadmete ekraanide.

Miracastiga ühilduva (ainult valitud mudelitel) traadita kuvaseadme leidmine ja sellega ühenduse loomine

Miracastiga ühilduva traadita kuvaseadme leidmiseks ja sellega ühenduse loomiseks avatud rakendustest väljumata toimige järgmiselt.

Miracasti avamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Osutage avakuva paremasse üla- või alanurka, et kuvada tuumnupud, klõpsake suvandit **Seadmed** ja seejärel **Projitseeri** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Teatud arvutimudelitel klõpsake avakuval ikooni **HP kiire juurdepääsu Miracasti** ja järgige seejärel arvuti ekraanil kuvatavaid juhiseid.

6 Toitehaldus

 MÄRKUS. Arvutil võib olla toitenupp või -lülit. Selles juhendis kasutatakse terminit „*toitenupp*” toite mõlema juhtelemendi tähenduses.

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.

Arvuti väljalülitamiskäsk suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi ning lülitab seejärel välja ekraani ja arvuti.

Lülitage arvuti välja järgmistes olukordades.

- Soovite vahetada akut või pääseda juurde arvuti sees olevatele komponentidele.
- Soovite ühendada välise riistvaraseadme, mida ei saa ühendada USB- (universaalne järjestiksiin) või videoporti.
- Arvutit ei kasutata pikema aja vältel ning see lahutatakse välistoitest.

Olgugi, et arvuti saab sulgeda ka toitenupust, on soovitatav kasutada Windowsi sulgemiskäsku.

 MÄRKUS. Kui arvuti on une- või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, enne kui arvuti sulgeda saab.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Osutage avakuval parempoolsesse üla- või alanurka.
3. Klõpsake üksust **Sätted**, ikooni **Toide** ja seejärel üksust **Sule arvuti**.

– või –

Paremklõpsake ekraani vasakus alanurgas olevat nuppu Start, valige **Sule või logi välja** ja seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid ei ole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage klahvikombinatsiooni **ctrl + alt + delete**. Klõpsake ikooni **Toide** ja seejärel üksust **Sule arvuti**.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 5 sekundit all.
- Lahutage arvuti välistoitest.
- Kui arvuti sisaldab vahetatavat akut, eemaldage see. Tehases pitseeritud akuga mudelitel vajutage ja hoidke toitenuppu vähemalt 15 sekundit all.

Toitesuvandite määramine

Energiasäästurežiimide kasutamine

Unerežiim on tehases lubatud.

Unerežiimi käivitumisel vilguvad toite märgutuled ja ekraan tühjeneb. Töö salvestatakse mällu.

 ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video taasesituse katkemise ohu vähendamiseks ärge käivitage ketta või välise mälukaardi lugemisel või sellele kirjutamisel unerežiimi.

 MÄRKUS. Sel ajal, kui arvuti on unerežiimis, pole võimalik luua mitte mingit tüüpi võrguühendust ega teha mis tahes arvutoiminguid.

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Kui arvuti on sisse lülitatud, on unerežiimi käivitamiseks järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Osutage avakuval parempoolsesse üla- või alanurka. Kui avatakse tuumnuppude loend, klõpsake üksust **Sätted**, ikooni **Toide** ja seejärel üksust **Unerežiim**.

Unerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

Kui arvuti väljub unerežiimist, süttivad toite märgutuled ning ekraanil kuvatakse kuva poolelioleva tööga.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil sellele ekraanile naasmiseks sisestada Windowsi parool.

Kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi lubamine ja sellest väljumine

Toitesuvandite (Energiarežiimi suvandid) abil saate lubada kasutajapoolse käivitamisega talveunerežiimi ning muuta muid toitesätteid ja ajalõppe.

1. Sisestage avakuval tekst `energiarežiimi suvandid` ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Valige toitenupule funktsioon**.
3. Klõpsake üksust **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Valige jaotises **Toitenupule vajutamisel** suvand **Talveunerežiim**.
5. Klõpsake üksust **Salvesta muudatused**.

Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu. Toite märgutuled süttivad ja ekraanile ilmub teie töö sellisena, nagu see pooleli jäi.

 MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil oma tööga ekraanile naasmiseks sisestada Windowsi parool.

Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine

Toitemõõdik asub Windowsi töölaual. Toitemõõdiku abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata aku laetuse taset.

- Protsentuaalse laetuse taseme ja praeguse energiarežiimi kuvamiseks osutage kursoriga Windowsi töölaual toitemõõdiku ikoonile.
- Toitesuvandite kasutamiseks või energiarežiimi vahetamiseks klõpsake toitemõõdiku ikooni ja valige loendis soovitud üksus. Ühtlasi võite sisestada avakuval teksti `energiarežiimi suvandid` ja valida seejärel **Energiarežiimi suvandid**.

Toitemõõdiku eri ikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui aku laetuse tase on madal või kriitiline, kuvatakse koos ikooniga ka teade.

Ärkamisel parooli nõudmise määramine

Kui soovite, et arvuti küsiks une- või talveunerežiimist väljumisel parooli, toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst `energiarežiimi` suvandid ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Nõua ärkamisel parooli**.
3. Klõpsake üksust **Muuda sätteid, mis ei ole hetkel kättesaadavad**.
4. Klõpsake üksust **Nõua parooli (soovitav)**.

MÄRKUS. Kui teil on vaja luua kasutajakonto parool või muuta praegust parooli, klõpsake üksust **Kasutajakonto parooli kehtestamine või muutmine** ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid. Kui teil pole vaja parooli luua ega muuta, jätkake sammuga 5.

5. Klõpsake üksust **Salvesta muudatused**.

Akutoite kasutamine

HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat HP esindusest ostetud akut.

Kui arvuti pole välistoitega ühendatud, töötab see akutoitel. Arvuti aku kasutusaeg varieerub, sõltudes toitehaldussätetest, töötavatest programmidest, ekraani heledusest, ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest. Aku hoidmisel arvutis laetakse seda, kui arvuti on välise vahelduvvooluallikaga ühendatud, ning kaitstakse teie tööd elektrikatkestuse korral. Kui arvutis on laetud aku ja arvuti töötab välisel vahelduvvoolutoitel, lülitub arvuti vahelduvvooluadapteri arvuti küljest lahutamisel või voolukatkestuse korral automaatselt akutoitele.

MÄRKUS. Arvuti vahelduvvoolutoitest lahutamisel vähendatakse aku säästmiseks automaatselt ekraani heledust. Teatud arvutimudelid saavad aku kasutusaja pikendamiseks vahetada graafikarežiimi.

Tehases pitseeritud aku (ainult teatud mudelitel)

Aku oleku jälgimiseks või kui aku ei suuda enam laengut hoida, kasutage spikri ja toe rakenduses saadaolevat akukontrolli. Akuteabe kuvamiseks sisestage avakuval tekst `support` ja valige rakendus **HP Support Assistant** ja seejärel **Battery and performance** (Aku ja jõudlus). Kui akukontroll tuvastab, et aku vajab asendamist, võtke ühendust toega.

Selle toote akut/akusid ei ole kasutajal võimalik lihtsasti vahetada. Aku eemaldamine või vahetamine võib mõjutada garantiid. Kui aku ei hoia enam laengut, võtke ühendust toega.

Ärge visake vana akut selle kasutusea lõppedes olmejäätmete hulka. Järgige akude utiliseerimist puudutavaid kohalikke seadusi ja eeskirju.

Lisateabe leidmine aku kohta

HP Support Assistantis on aku jaoks saadaval allpool loetletud tööriistad ja teave. Akuteabe kuvamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant** ja seejärel valige üksus **Battery and performance** (Aku ja jõudlus).

- Akukontrolli tööriist aku jõudluse kontrollimiseks
- Teave aku kalibreerimise, toitehalduse ning õige hoolduse ja hoiustamise kohta, et pikendada aku kasutusaega
- Teave akutüüpide, spetsifikatsioonide, elutsükli ja mahtuvuse kohta

Akuteabe kuvamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Akuteabe kuvamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant** ja seejärel valige üksus **Battery and performance** (Aku ja jõudlus).

Akukontrolli kasutamine

HP Support Assistanti abil saab teavet arvutisse paigaldatud aku oleku kohta.

Akukontrolli käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvutiga vahelduvvooluadapter.

MÄRKUS. Selleks et akukontroll töötaks korralikult, peab arvuti olema ühendatud välistoitega.

2. Akuteabe kuvamiseks valige avakuval rakendus **HP Support Assistant** ja seejärel valige üksus **Battery and performance** (Aku ja jõudlus).

Akukontroll kontrollib akut ja selle toiteelemente, selgitab, kas need töötavad korralikult, ning teatab tulemused.

Aku laetuse taseme kuvamine

- ▲ Asetage kursor Windowsi töölaual tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal toitemõõdiku ikoonile.

Aku tühjenemisaja pikendamine

Aku tühjenemisaeg erineb olenevalt funktsioonidest, mida kasutate, kui arvuti töötab akutoitel. Maksimaalne aku tühjenemisaeg lüheneb järk-järgult, kuna aku mahtuvus kahaneb.

Näpunäited aku tühjenemise aja pikendamiseks:

- Vähendage ekraani heledust.
- Kui arvutil on vahetatav aku ning seda ei kasutata ega laeta parajasti, siis eemaldage see.
- Hoidke vahetatavat akut jahedas ja kuivas kohas.
- Valige toitesuvandites režiim **Energiasäästja**.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Selles jaotises on kirjeldatud tehases määratud hoiatusi ja süsteemivastuseid. Mõnda aku tühjenemise hoiatust ja süsteemivastust saab toitesuvandite (Energiarežiimi suvandid) kaudu muuta. Toitesuvandite kaudu määratud eelistused ei mõjuta märgutulesid.

Sisestage avakuval tekst `energia`, valige **Sätted** ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

Aku tühjenemise tuvastamine

Kui arvuti ainsaks toiteallikaks oleva aku laetuse tase langeb madalale või kriitilisele tasemele, võib toimuda järgmine.

- Aku märgutuli (ainult teatud mudelitel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- Toitemõõdik teavitusalal kuvab teatise aku laetuse madala või kriitilise taseme kohta.

MÄRKUS. Lisateavet toitemõõdiku kohta leiate jaotisest [Toitemõõdiku ja -sätete kasutamine lk 37](#).

Kui arvuti töötab või on unerežiimis, siis jääb arvuti lühikeseks ajaks unerežiimi, seejärel lülitub välja ning kogu salvestamata teave läheb seejuures kaduma.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval

- ▲ Ühendage mõni järgmistest seadmetest:
 - vahelduvvooluadapter,
 - dokkimis- või laiendusseade,
 - HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter.

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

Kui ühtegi toiteallikat pole saadaval ja aku laetus on madalal tasemel, siis salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Akutoite säästmine

- Sisestage avakuval tekst *energia*, valige **Sätted** ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.
- Määrake toitesuvandite abil energiasäästlikud sätted.
- Lülitage välja traadita kohtvõrgu (WLAN) ja tavalise kohtvõrgu (LAN) ühendus ning väljuge modemirakendustest, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mis ei ole ühendatud välistoitega.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised mälukaardid, mida te ei kasuta.
- Vähendage ekraani heledust.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage unerežiim või lülitage arvuti välja.

Välise vahelduvvoolutoite kasutamine

 HOIATUS! Ärge laadige arvuti akut, kui viibite lennuki pardal.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

 MÄRKUS. Teavet arvuti vahelduvvoolutoitega ühendamise kohta leiate arvuti komplekti kuuluvalt *häälestussuuniste* lehelt.

Välise vahelduvvoolutoite arvutisse edastamiseks saab kasutada heakskiidu saanud vahelduvvooluadapterit või dokkimis- või laiendusseadet.

Ühendage arvuti välise vahelduvvooluallikaga järgmistes olukordades:

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemitarkvara installimisel või muutmisel,
- teabe kirjutamisel CD-le, DVD-le või BD-le (ainult teatud mudelitel),
- kettadefragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Arvuti ühendamisel välise vahelduvvoolutoitega toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- kui arvuti on sisse lülitatud, muudab energiamõõdiku ikoon teavitusalal ilmet.

Arvuti välisest vahelduvvoolutoitest lahutamisel toimub järgmine:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks.

Vahelduvvooluadapteri testimine

Kontrollige vahelduvvooluadapterit, kui vooluvõrku ühendatud arvuti puhul ilmneb mõni järgmistest sümptomitest:

- arvuti ei lülitu sisse,
- ekraan ei lülitu sisse,
- toite märgutuled ei põle.

Vahelduvvooluadapteri kontrollimiseks toimige järgmiselt.

MÄRKUS. Järgmised suunised kehtivad vahetatava akuga arvutitele.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Eemaldage arvutist aku.
3. Ühendage vahelduvvooluadapter arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupessa.
4. Lülitage arvuti sisse.
 - Kui toite märgutuled *süttivad*, töötab vahelduvvooluadapter korralikult.
 - Kui toite märgutuled *ei sütti*, ei tööta adapter korralikult ja tuleb välja vahetada.

Uue vahelduvvooluadapteri hankimise kohta teabe saamiseks võtke ühendust klienditoega.

7 Väliskaardid ja -seadmed

Mälukaardilugejate kasutamine (ainult teatud mudelitel)

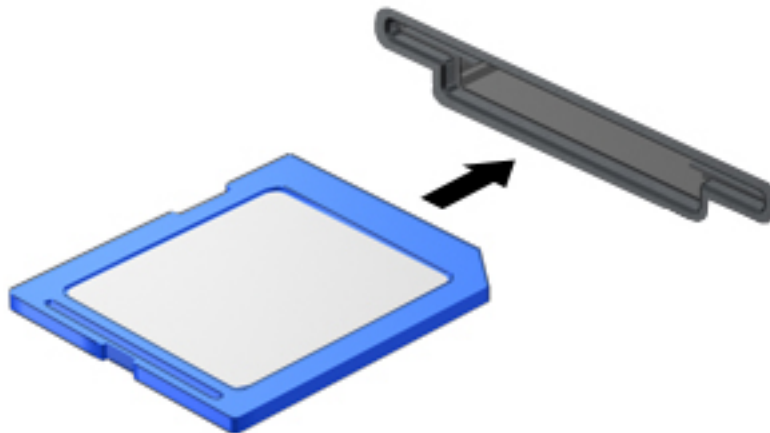
Valikulised mälukaardid pakuvad turvalist andmetalletuse ja mugavat andmete jagamise võimalust. Neid kaarte kasutatakse paljudes digikaamerates, elektronmärgmikes ja arvutites.

Teavet selle kohta, milliseid mälukaardivorminguid teie arvuti toetab, leiate jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#).

Mälukaardi paigaldamine

⚠ ETTEVAATUST. Mälukaardi kontaktala vigastamise vältimiseks ärge kasutage mälukaardi sisestamisel liigset jõudu.

1. Hoidke kaarti nii, et silt jääb üles ja kontaktala arvuti poole.
2. Sisestage kaart mälukaardilugejasse ja lükake, kuni see on kindlalt paigas.

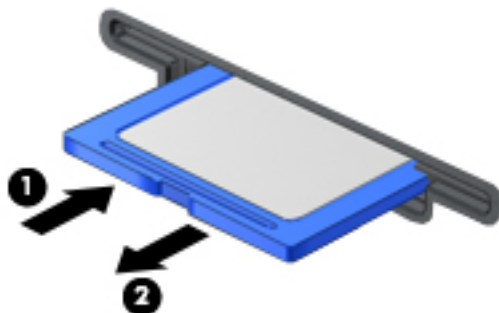
Kui seade on tuvastatud, kuulete heli ning võidakse kuvada ka suvandite menüü.

Mälukaardi eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage mälukaardi ohutuks eemaldamiseks järgmist toimingut.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik mälukaardiga seotud programmid.
2. Klõpsake Windowsi töölaual tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal riistvara eemaldamise ikooni. Seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

3. Vajutage kaarti **(1)** sissepoole ja seejärel eemaldage see pesast **(2)**.

 MÄRKUS. Kui kaarti ei väljastata, tõmmake see pesast välja.

Kiipkaartide kasutamine (ainult teatud mudelitel)

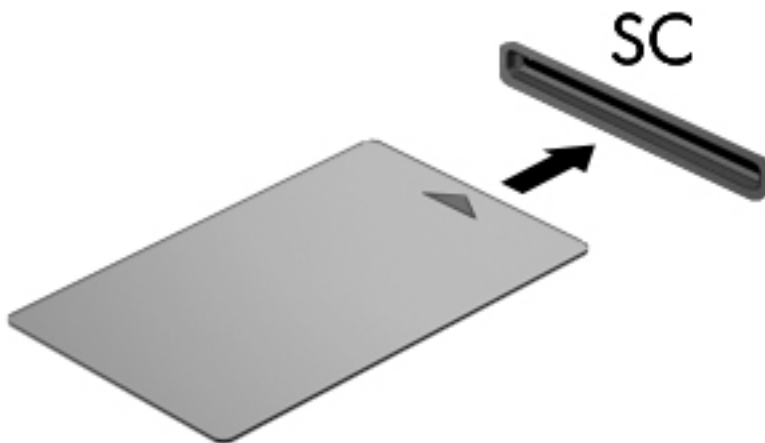
 MÄRKUS. Terminit *kiipkaart* kasutatakse selles peatükis nii kiip- kui ka Java™-kaartidele viitamiseks.

Kiipkaart on krediitkaardisuurune tarvik, millel on mälu ja mikroprotsessorit sisaldav mikrokiip. Nagu ka arvutitel, on kiipkaartidel sisendi ja väljundi haldamiseks operatsioonisüsteem ning volitamata muudatuste eest kaitsvad turbefunktsioonid. Kiipkaardilugejaga (ainult teatud mudelitel) sobivad tööstusstandarditega kooskõlas valmistatud kiipkaardid.

Mikrokiibi sisule juurdepääsemiseks on tarvis PIN-koodi. Lisateabe saamiseks kiipkaardi turbefunktsioonide kohta avage rakendus HP Support Assistant. Avakuvalt rakenduse HP Support Assistant avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

Kiipkaardi sisestamine

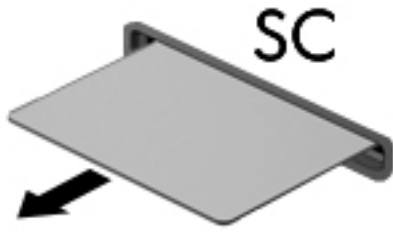
1. Hoidke kaarti nii, et silt jääb ülespoole, ja sisestage see ettevaatlikult kiipkaardilugejasse, kuni see on kindlalt paigal.

2. Kiipkaardi PIN-koodi abil arvutisse sisselogimiseks järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Kiipkaardi eemaldamine

- ▲ Võtke kiipkaardi servast kinni ja tõmmake seejärel kaart kiipkaardilugejast välja.

USB-seadme kasutamine

Universaalne jadasiin (USB) on riistvaraliides, mida saab kasutada erinevate valikuliste välisseadmete ühendamiseks (nt klaviatuur, hiir, kõvaketas, printer, skanner või jaotur).

Mõne USB-seadme jaoks on tarvis tugitarkvara, mis on tavaliselt seadmega kaasas. Lisateavet seadme tarkvara kohta leiate selle tootja suunistest. Need suunised võivad olla tarkvaraga kaasas, kettal või tootja veebisaidil.

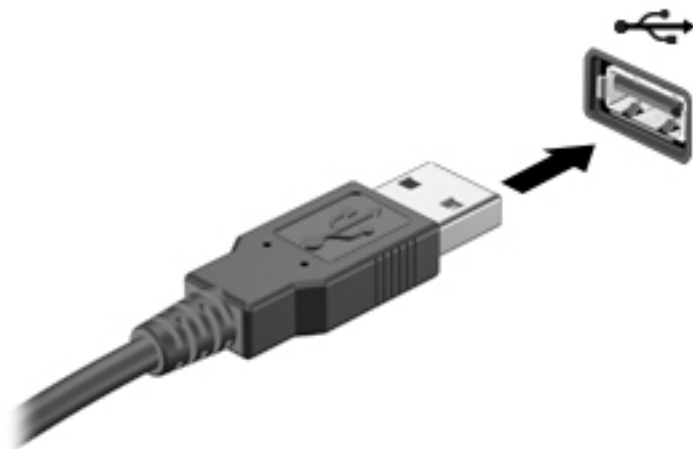
Arvutil on vähemalt üks USB-port, mis toetab USB spetsifikatsiooni 1.0, 1.1, 2.0 või 3.0 kasutatavat seadmeid. Arvutil võib olla ka laadimist toetav USB-port, mis varustab välisseadet toitega. Arvuti jaoks saadaolevate USB-portide arvu saab suurendada dokkimisseadme ja USB-jaoturi abil.

USB-seadme ühendamine

⚠ ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge kasutage USB-seadme ühendamisel liigset jõudu.

▲ Ühendage seadme USB-kaabel USB-porti.

📝 MÄRKUS. Teie arvuti võib järgmisest joonisest veidi erineda.

Kui seade on tuvastatud, kostab heli.

📝 MÄRKUS. USB-seadme esmakordsel ühendamisel kuvatakse teavitusalal teade selle kohta, et arvuti tuvastas seadme.

USB-seadme eemaldamine

⚠ ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge eemaldage USB-seadet kaablist tõmmates.

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise riski vähendamiseks kasutage USB-seadme ohutuks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. USB-seadme eemaldamiseks salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Klõpsake Windowsi töölaua tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas riistvara eemaldamise ikooni ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
3. Eemaldage seade.

Valikuliste välisseadmete kasutamine

 MÄRKUS. Lisateavet vajaliku tarkvara ja draiverite või kasutatava arvutipordi kohta leiate tootja suunistest.

Välisseadme ühendamine arvutiga

 ETTEVAATUST. Seadme kahjustamisohu vältimiseks seadme ühendamisel veenduge, et seade on välja lülitatud ja vahelduvvoolu-toitejuhe on lahutatud.

1. Ühendage seade arvutiga.
2. Kui ühendate toitega seadme, ühendage seadme toitejuhe vahelduvvoolupessa (maandatud).
3. Lülitage seade sisse.

Toiteta välisseadme eemaldamiseks lülitage seade välja ning seejärel ühendage see arvuti küljest lahti. Toitega välisseadme lahutamiseks lülitage seade välja, ühendage see arvuti küljest lahti ja seejärel eemaldage vahelduvvoolu-toitejuhe.

Väliste valikuliste seadmete kasutamine

Eemaldatavad välised kettaseadmed pakuvad täiendavaid võimalusi andmete salvestamiseks ja lugemiseks. Näiteks saab lisada USB-draivi, ühendades selle arvuti USB-porti.

 MÄRKUS. HP välised USB-draivid tuleks ühendada arvuti toitega USB-porti.

USB-draivid võivad olla järgmist tüüpi:

- 1,44 MB disketidraiv,
- kõvakettamoodul,
- väline optiline draiv (CD, DVD ja Blu-ray),
- MultiBay seade.

8 Draivid

Draivide käsitsemine

 ETTEVAATUST. Draivid on õrnad arvutikomponendid ja neid tuleb käsitseda ettevaatlikult. Enne draivide käsitsemist lugege järgmisi soovitusi. Lisasoovitused on esitatud nendega seotud toimingute juures.

Järgige alltoodud ettevaatusabinõusid.

- Enne välise kõvakettaga ühendatud arvuti liigutamist käivitage unerežiim ja oodake, kuni ekraan tühjeneb, või ühendage väline kõvaketas õigesti lahti.
- Enne draivi käsitsemist vabastage staatiline elekter, puudutades maandatud pinda.
- Ärge puudutage irdketta või arvuti konnektori kontakte.
- Käsitsege draivi ettevaatlikult; ärge pillake draivi maha ega asetage selle peale asju.
- Enne draivi eemaldamist või paigaldamist lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud või unerežiimis, siis lülitage arvuti sisse ja seejärel operatsioonisüsteemi kaudu uuesti välja.
- Ärge kasutage draivi kettaseadme sahtlisse sisestamisel liigset jõudu.
- Ärge tippige klaviatuuril ega liigutage arvutit sel ajal, kui optiline draiv kettale kirjutab. Kirjutamistoiming on vibratsiooni suhtes tundlik.
- Vältige draivi sattumist äärmusliku temperatuuri või niiskuse kätte.
- Vältige draivi kokkupuudet vedelikega. Ärge pihustage draivile puhastusvahendeid.
- Eemaldage draivist andmekandja, enne kui eemaldate draivi kettaseadme sahtlist või enne draiviga reisimist, draivi saatmist või hoiustamist.
- Kui draivi tuleb saata postiga, kasutage selleks mulliümbrikku või muud sobivat kaitsvat pakendit ja tähistage see kirjaga „ÕRN“ („FRAGILE“).
- Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turbeseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turbeseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

Kõvaketaste kasutamine

 ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks toimige järgmiselt.

- Enne mälumooduli või kõvaketta lisamist või vahetamist salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.
- Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud, lülitage arvuti toitenupust uuesti sisse. Seejärel lülitage arvuti operatsioonisüsteemi kaudu välja.

Intel Smart Response Technology (ainult teatud mudelitel)

Intel® Smart Response Technology (SRT) on tehnoloogia Intel® Rapid Storage Technology (RST) puhverdamisfunktsioon, mis suurendab märgatavalt arvuti jõudlust. SRT võimaldab SSD mSATA-mooduliga arvutite puhul SSD kasutamist süsteemimälu ja kõvaketta vahelise vahemäluna. Sel viisil on teie päralt kõvaketta (või RAID-massiivi) maksimaalne talletusmaht ning ühtlasi SSD-ga täiustatud süsteemi jõudlus.

Kui lisate kõvaketta või vahetate selle parema vastu ja plaanite häälestada RAID-massiivi, tuleb SRT ajutiselt RAID-massiivi häälestamise ajaks keelata. SRT ajutiseks keelamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst `Intel` ja seejärel valige **Intel Rapid Storage Technology**.
2. Klõpsake linki **Acceleration** (Kiirendus) ja seejärel linki **Disable Acceleration** (Keela kiirendus).
3. Oodake, kuni kiirendusrežiim lõpetatakse.
4. Klõpsake linki **Reset to Available** (Taasta saadaolevaks).

 NB! RAID-režiimide vahetamisel tuleb SRT ajutiselt keelata. Tehke muudatus ja lubage SRT uuesti. Kui te SRT-d ajutiselt ei keela, ei saa te RAID-massiive luua ega muuta.

 MÄRKUS. HP ei toeta SRT-d isekrüptivate draivide (SED) puhul.

Kõvaketta jõudluse parendamine

Kettadefragmentori kasutamine

Arvuti kasutamisel killustuvad kõvakettal asuvad failid. Kettadefragmentor ühendab kõvakettal olevad killustunud failid ja kaustad selliselt, et neid oleks tõhusam käitada.

 MÄRKUS. Väldraividel (SSD) pole kettadefragmentori kasutamine tarvilik.

Pärast kettadefragmentori käivitamist töötab see ilma kõrvalise abita. Sõltuvalt kõvaketta suuruselt ja killustunud failide hulgast võib kettadefragmentoril kuluda lõpetamiseks aega rohkem kui üks tund. Soovitame kettadefragmentori käivitada öösel või siis, kui juurdepääs arvutile pole vajalik.

HP soovib kõvaketast vähemalt kord kuus defragmentida. Võite seadistada kettadefragmentori töötama igakuise intervalliga, aga saate arvuti ka käsitsi suvalisel ajal defragmentida.

Kettadefragmentori käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage arvuti vahelduvvoolutoitega.
2. Sisestage avakuval tekst `ketta`.
3. Klõpsake üksust **Optimeeri**.

 MÄRKUS. Windows sisaldab arvuti turvalisuse parandamiseks kasutajakonto kontrollimise funktsiooni. Teilt võidakse küsida luba või parooli selliste toimingute tegemisel nagu tarkvara installimine, utiliitide käitamine või Windowsi sätete muutmine. Vt rakendust HP Support Assistant. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

Lisateavet leiate kettadefragmentori tarkvaraspikrist.

Kettapuhastuse kasutamine

Kettapuhastus otsib kõvakettalt ebavajalikke faile, mida saate kettaruumi vabastamiseks ja arvuti tõhusama käitamise soodustamiseks turvaliselt kustutada.

Kettapuhastuse käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage **avakuval** tekst `ketta` ja valige **Rakenduste desinstallimine kettaruumi vabastamiseks**.
2. Järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

HP 3D DriveGuardi kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP 3D DriveGuard kaitseb kõvaketast, parkides draivi ja peatades kõik andmepäringud ühel järgmistest tingimustest:

- arvuti kukub maha;
- liigutate suletud ekraaniga arvutit, kui arvuti töötab akutoitel.

Lühikest aega pärast ühe eelmainitud sündmuse lõppu taastab HP 3D DriveGuard kõvaketta tavapärase töö.

 MÄRKUS. HP 3D DriveGuard kaitseb ainult sisemisi kõvakettaid. HP 3D DriveGuard ei kaitse dokkimisseadmetesse paigaldatud või USB-pordi kaudu ühendatud kõvakettaid.

 MÄRKUS. Kuna pooljuhtketastel (SSD-d) ei ole liikuvaid osi, ei ole HP 3D DriveGuard nende ketaste jaoks vajalik.

Lisateavet leiate HP 3D DriveGuardi tarkvaraspikrist.

HP 3D DriveGuardi olekute tuvastamine

Kui põhi- või lisakõvaketta (ainult teatud mudelitel) sahtlis olev kõvaketas pargitakse, muudab arvutil olev kõvaketta märgutuli värvi. Selleks et teha kindlaks, kas draivid on parasjagu kaitstud või mõni draiv pargitud, kasutage Windowsi töölaual tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas kuvatud ikooni või mobiilsuskeskust.

RAID-i kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Sõltumatute ketaste liiasmassiivi tehnoloogia (RAID) võimaldab arvutil kasutada korraga kaht või enamat kõvaketast. RAID käsitleb mitut draivi riistvara- või tarkvarasätete abil ühe pideva draivina. Kui mitu ketast sel viisil koos töötavad, viidatakse neile kui RAID-massiivile. Lisateavet leiate HP veebisaidilt. Uusimate kasutusjuhendite saamiseks võtke ühendust klienditoega. Ameerika Ühendriikide toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/contactHP>. Ülemaailmse toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

9 Turvalisus

Arvuti kaitsmine

Windowsi operatsioonisüsteemis ja mitte-Windowsi häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS) sisalduvad standardsed turbefunktsioonid kaitsevad teie isiklikke sätteid ja andmeid mitme ohu eest.

 MÄRKUS. Turbemeetmed on mõeldud tõkestamiseks. Tõkestamine ei pruugi ära hoida toote väärkasutamist või vargust.

 MÄRKUS. Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage ja kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätteid.

 MÄRKUS. Mõni loetletud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaol olla.

 MÄRKUS. Arvuti toetab mõnes piirkonnas saadaolevat võrgupõhist jälitus-turvateenust Computrace. Kui arvuti varastatakse, saab Computrace arvuti asukoha tuvastada, kui volitamata kasutaja Interneti-ühenduse loob. Lahenduse Computrace kasutamiseks tuleb osta tarkvara ja tellida teenus. Teavet Computrace'i tarkvara tellimise kohta leiate aadressilt <http://www.hp.com>.

Oht arvutile	Turbefunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	HP Client Security koos parooli, kiipkaardi, kontaktivaba kaardi, registreeritud sõrmejälgede või muu autentimislahendusega
Arvuti häälestusutiliidi volitamata avamine (f10)	BIOS-i halduriparool arvuti häälestusutiliidis*
Volitamata juurdepääs kõvakettasisule	DriveLocki parool või DriveLocki automaatne parool arvuti häälestusutiliidis*
Volitamata käivitamine valikuliselt väliselt optiliselt draivilt (ainult teatud mudelitel), valikuliselt väliselt kõvakettalt (ainult teatud mudelitel) või sisemise võrguadapteri abil	Algladimisvalikute funktsioon arvuti häälestusutiliidis*
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Windowsi kasutajaparool
Volitamata juurdepääs andmetele	<ul style="list-style-type: none">• Tarkvara HP Drive Encryption• Windows Defender
Volitamata juurdepääs arvuti häälestusutiliidile ja muule süsteemivastusteabele	BIOS-i halduriparool arvuti häälestusutiliidis*
Arvuti volitamata teiseldamine	Turvakaabli ühenduspesa (koos valikulise turvakaabliga)

*Arvuti häälestusutiliit on eelinstallitud ROM-il põhinev utiliit, mida saab kasutada ka siis, kui opsüsteem ei tööta või ei käivitu. Häälestusutiliidis Computer Setup navigeerimiseks ja valikute tegemiseks saab kasutada osutusseadet (puuteplaat, osutushoob või USB-hiir) või klaviatuuri.

Paroolide kasutamine

Parool on märgijada, mis valitakse arvutis talletatava teabe kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi paroole, olenevalt sellest, mil viisil soovite juurdepääsu teabele juhtida. Paroole saab määrata Windowsis ja arvutisse eelinstallitud häälestusutiliidis Setup Utility.

- BIOS-i halduri- ja DriveLocki paroole saab määrata häälestusutiliidis Computer Setup ja neid haldab süsteemi BIOS.
- DriveLocki automaatsed paroolid lubatakse häälestusutiliidis Computer Setup.
- Windowsi paroole saab määrata ainult Windowsi operatsioonisüsteemis.
- Kui olete varem seadistanud HP SpareKey ning unustate arvuti häälestusutiliidis määratud BIOS-i halduriparooli, võite utiliidile juurdepääsuks kasutada HP SpareKeyd.
- Kui unustate nii häälestusutiliidis määratud DriveLocki kasutajaparooli kui ka häälestusutiliidis määratud DriveLocki ülemparooli, on paroolidega kaitstav kõvaketas jäädavalt lukus ja seda ei saa enam kasutada.

Te võite kasutada sama parooli nii arvuti häälestusutiliidi kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul. Te võite kasutada sama parooli ka rohkem kui ühe arvuti häälestusutiliidi funktsiooniga.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest soovitustest.

- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Ärge kasutage samu paroole mitmes rakenduses ega veebisaidil. Ärge kasutage Windowsi parooli üheski muus rakenduses ega veebisaidil.
- Enda kõigi veebilehtede ja rakenduste kasutajanimede ja paroolide talletamiseks kasutage tarkvara HP Client Security funktsiooni Password Manager. Kui olete need unustanud, saate neid turvaliselt vaadata.
- Ärge hoidke paroole arvutis failis.

Järgmistes tabelites on loetletud tavapäraselt kasutatavad Windowsi ja häälestusutiliidi halduriparoolid ja kirjeldatud nende funktsioone.

Paroolide määramine Windowsis

Parool	Funktsioon
Halduriparool*	Piirab juurdepääsu Windowsi haldajataseme kasutajakontole. MÄRKUS. Windowsi halduriparooli kehtestamine ei kehtesta BIOS-i halduriparooli.
Kasutajaparool*	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest.

*Lisateabe saamiseks Windowsi halduriparooli ja Windowsi kasutajaparooli määramise kohta avage avakuval rakendus **HP Support Assistant**.

Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis

Parool	Funktsioon
BIOS-i halduriparool*	Piirab juurdepääsu arvuti häälestusutiliidile. MÄRKUS. Kui lubatud on BIOS-i halduriparooli eemaldamist takistavad funktsioonid, ei pruugi teil olla võimalik seda eemaldada kuni funktsioonide keelamiseni.
DriveLocki ülemparool*	Piirab juurdepääsu sisemisele kõvakettale, mida kaitseb DriveLock. Kasutatakse ka DriveLocki kaitse eemaldamiseks. See parool määratakse DriveLocki paroolide all protsessi lubamisel. MÄRKUS. BIOS-i halduriparool tuleb määrata enne DriveLocki parooli määramist.

Parool	Funktsioon
DriveLocki kasutajaparool*	Kaitseb juurdepääsu sisemisele kõvakettale, mida kaitseb DriveLock; see määratakse DriveLocki paroolide all protsessi lubamisel. MÄRKUS. BIOS-i halduriparool tuleb määrata enne DriveLocki parooli määramist.

* Lisateavet nende paroolide kohta leiate järgmistest jaotistest.

BIOS-i halduriparooli haldamine

Parooli seadistamiseks, muutmiseks või kustutamiseks toimige järgmiselt.

BIOS-i halduriparooli seadistamine

- Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi [esc](#).
- Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi [f10](#).
- Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Setup BIOS Administrator Password** (Määra BIOS-i halduriparool) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
- Küsimisel tippige parool.
- Küsimisel tippige parool selle kinnitamiseks uuesti.
- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks klõpsake ikooni **Save** (Salvesta) ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi [enter](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli muutmine

- Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi [esc](#).
- Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi [f10](#).
- Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Change Password** (Muuda parooli) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
- Küsimisel tippige praegune parool.
- Küsimisel tippige uus parool ja kinnitage see.
- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks klõpsake ekraani vasakus allnurgas ikooni **Save** (Salvesta) ning järgige kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi [enter](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli kustutamine

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **f10**.
3. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Change Password** (Muuda parooli) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Küsimisel tippige praegune parool.
5. Kui teil palutakse sisestada uus parool, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Lugege läbi kuvatav hoiatus. Jätkamiseks valige **YES** (JAH).
7. Kui teil palutakse uuesti uus parool sisestada, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
8. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks klõpsake ekraani vasakus allnurgas ikooni **Save** (Salvesta) ning järgige kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli sisestamine

Viibal **BIOS administrator password** (BIOS-i halduriparool) sisestage parool (kasutades samu klahve, mida kasutate parooli määramiseks), seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**. Pärast BIOS-i halduriparooli sisestamise kolme ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti taaskäivitama.

Computer Setup DriveLocki parooli haldamine

 ETTEVAATUST. DriveLocki kaitsega kõvaketta kasutuskõlbmatuks muutumise vältimiseks kirjutage DriveLocki kasutajaparool ja DriveLocki ülemparool üles ja hoidke neid arvutist eraldi. Kui unustate mõlemad DriveLocki paroolid, lukustub kõvaketas jäädavalt ja seda ei saa enam kasutada.

DriveLocki kaitse kaitseb kõvakettasisu volitamata avamise eest. DriveLocki saab rakendada ainult arvuti sisemisele kõvakettale. Kui draiv on DriveLocki kaitsega kaitstud, tuleb draivi avamiseks sisestada parool. Et kõvakettale saaks DriveLocki paroolidega juurde pääseda, peab kõvaketas olema paigaldatud arvutisse või eripordilaiendisse.

 MÄRKUS. Juurdepääsuks DriveLocki funktsioonidele peab esmalt määrama BIOS-i halduriparooli.

DriveLocki kaitse sisemisele kõvakettale rakendamiseks tuleb arvuti häälestusutiliidis määrata kasutaja- ja ülemparool. DriveLocki kaitset kasutades pidage meeles järgmist.

- Kui kõvakettale on rakendatud DriveLocki kaitse, pääseb kõvakettale juurde ainult kasutajaparooli või ülemparooli sisestamisel.
- Kasutajaparooli omanik peaks olema kaitstud kõvaketta igapäevane kasutaja. Ülemparooli omanik võib olla kas süsteemi haldur või igapäevane kasutaja.
- Kasutajaparool ja ülemparool võivad olla identsed.
- Kasutajaparooli või ülemparooli saate kustutada ainult draivilt DriveLocki kaitse eemaldamisega. DriveLocki kaitse saab draivilt eemaldada ainult ülemparooliga.

DriveLocki parooli määramine

DriveLocki parooli määramiseks häälestusutiliidis toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **f10**.
3. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Hard Drive Tools** (Kõvaketta tööriistad) > **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Valige Set DriveLock Password (global) (Määra DriveLocki parool (üldine)).
5. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Valige soovitud kõvaketas nooleklahvide abil ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
7. Lugege läbi kuvatav hoiatus. Jätkamiseks valige **YES** (JAH).
8. Küsimisel tippige ülemparool ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
9. Küsimisel tippige ülemparool selle kinnitamiseks uuesti ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
10. Küsimisel tippige kasutajaparool ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
11. Küsimisel tippige kasutajaparool selle kinnitamiseks uuesti ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
12. DriveLocki kaitse valitud draivile rakendamise kinnitamiseks tippige kinnitusväljale **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

MÄRKUS. DriveLocki kinnitus on tõstutundlik.

13. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks klõpsake ekraani vasakus allnurgas ikooni **Save** (Salvesta) ning järgige kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

DriveLocki parooli sisestamine

Veenduge, et kõvaketas on sisestatud arvutisse (mitte valikulisse dokkimisseadmesse või välisesse MultiBay seadmesse).

Tippige viibas **DriveLock Password** (DriveLocki parool) kasutaja- või ülemparool (sama klahvikombinatsioon, mida kasutate parooli määramisel) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).

Pärast parooli sisestamise kahte ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti välja lülitama ja uuesti proovima.

DriveLocki parooli muutmine

DriveLocki parooli muutmiseks häälestusutiliidis toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse ja kui ekraani alaosas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi [esc](#).
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi [F10](#).
3. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Hard Drive Tools** (Kõvaketta tööriistad) > **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
4. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi [enter](#).
5. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil üksus DriveLock Password (DriveLocki parool) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
6. Valige sisemine kõvaketas nooleklahvide abil ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
7. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Change Password** (Muuda parooli).
8. Küsimisel tippige praegune parool ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
9. Küsimisel tippige uus parool ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
10. Küsimisel tippige uus parool selle kinnitamiseks uuesti ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
11. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks klõpsake ekraani vasakus allnurgas ikooni **Save** (Salvesta) ning järgige kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi [enter](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

DriveLocki kaitse eemaldamine

DriveLocki kaitse eemaldamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **f10**.
3. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Hard Drive Tools** (Kõvaketta tööriistad) > **DriveLock** ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
5. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Set DriveLock Password** (Määra DriveLocki parool) ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil sisemine kõvaketas ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
7. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Disable protection** (Keela kaitse).
8. Tippige ülemparool ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
9. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks klõpsake ikooni **Save** (Salvesta) ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

DriveLocki automaatse parooli funktsiooni kasutamine häälestusutiliidis Computer Setup

Mitme kasutajaga keskkonnas võite lubada DriveLocki automaatse parooli funktsiooni. Kui DriveLocki automaatse parooli funktsioon on lubatud, luuakse teie jaoks juhukasutaja parool ja DriveLocki ülemparool. Kui mis tahes kasutaja täidab paroolikriteeriumid, kasutatakse kõvaketta lukust vabastamiseks sama juhukasutaja parooli ja DriveLocki ülemparooli.

MÄRKUS. Juurdepääsuks DriveLocki automaatse parooli funktsioonidele peab esmalt määrama BIOS-i halduriparooli.

DriveLocki automaatse parooli sisestamine

DriveLocki automaatse parooli funktsiooni lubamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaservas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **f10**.
3. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Hard Drive Tools** (Kõvaketta tööriistad) > **Automatic DriveLock** (Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
5. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil sisemine kõvaketas ja vajutage sisestusklahvi **enter**.

6. Lugege läbi kuvatav hoiatus. Jätkamiseks valige **YES** (JAH).
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist väljumiseks klõpsake ikooni **Save** (Salvesta) ja seejärel järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi [enter](#).

DriveLocki automaatse parooli eemaldamine

DriveLocki kaitse eemaldamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ja kui ekraani alaosas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi [esc](#).
2. Vajutage häälestusutiliiti Computer Setup sisenemiseks klahvi **F10**.
3. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Security** (Turvalisus) > **Hard Drive Tools** (Kõvaketta tööriistad) > **Automatic DriveLock** (Automaatne DriveLock) ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
4. Sisestage BIOS-i halduriparool ja seejärel vajutage sisestusklahvi [enter](#).
5. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil sisemine kõvaketas ja vajutage sisestusklahvi [enter](#).
6. Valige osutusseadme või nooleklahvide abil **Disable protection** (Keela kaitse).
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks klõpsake ekraani vasakus allnurgas ikooni **Save** (Salvesta) ning järgige kuvatavaid suuniseid.
– või –
Valige nooleklahvide abil **Main** (Põhimenüü) > **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning vajutage sisestusklahvi [enter](#).

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Interneti ühendatuna, võib see olla avatud arvutiviirustele. Arvutiviirused võivad halvata operatsioonisüsteemi, programme või utilitide töö või põhjustada nende töös tõrkeid.

Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju. Hiljuti avastatud viiruste vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena.

Teie arvutisse on eelinstallitud Windows Defender. Arvuti täielikuks kaitsmiseks soovime jätkata viirusetõrjeprogrammi kasutamist.

Lisateabe saamiseks arvutiviiruste kohta avage rakendus HP Support Assistant. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

Tulemüür tarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurdepääsu takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning neid võrreldakse kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Arvutis või võrguseadmetes võib tulemüür juba installitud olla. Vastasel korral on saadaval tarkvaralised tulemüüri lahendused.

 MÄRKUS. Mõnel juhul võib tulemüür takistada juurdepääsu Interneti-mängudele, häirida printimist või failide ühiskasutusse andmist võrgus või blokeerida lubamatud e-kirjade manused. Probleemi ajutiseks lahendamiseks keelake tulemüür, tehke soovitud toiming ja lubage tulemüür uuesti. Probleemi püsivaks lahendamiseks configureerige tulemüür ümber.

Oluliste turbevärskenduste installimine

 ETTEVAATUST. Microsoft® saadab kriitiliste värskenduste kohta teateid. Arvuti kaitsmiseks turvaaukude ja arvutiviiruste eest installige Microsofti kriitilised värskendused kohe, kui nende kohta teate saate.

Saate valida värskenduste automaatse installimise. Sätete muutmiseks sisestage avakuval **juhtpaneel** ja valige seejärel **Juhtpaneel**. Valige **Süsteem ja turve**, valige **Windows Update**, valige **Muuda sätteid** ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Tarkvara HP Client Security Manager kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Arvutisse on eelinstallitud tarkvara HP Client Security. Tarkvara saab avada avakuval asuvalt paanilt HP Client Security, tegumiriba paremas otsas olekualal oleva HP Client Security ikooni abil ja Windowsi juhtpaneelilt. Tarkvara sisaldab turbefunktsioone arvuti, võrkude ja privaatsete andmete kaitsmiseks volitamata juurdepääsu eest. Lisateavet leiate tarkvara HP Client Security spikrist.

HP Touchpoint Manageri kasutamine (ainult teatud mudelitel)

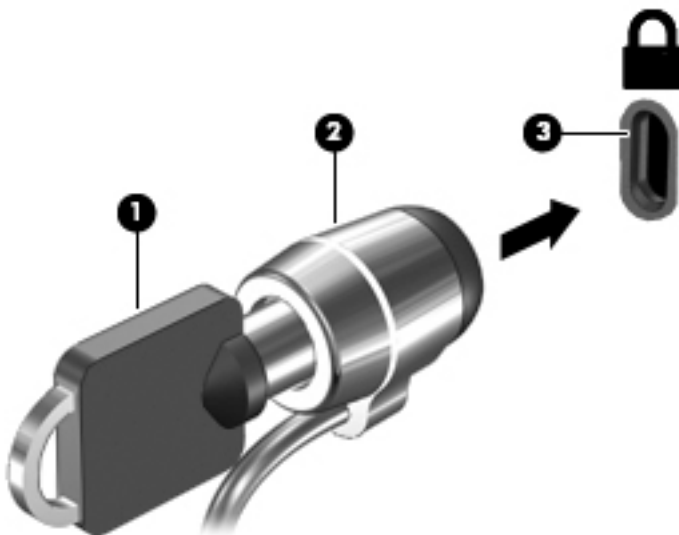
HP Touchpoint Manager on pilvepõhine IT-lahendus, mis võimaldab ettevõtetel efektiivselt hallata ja kaitsta oma vara. HP Touchpoint Manager aitab kaitsta seadmeid pahavara ja muude rünnete vastu, kaitsta monitoride tervist ja võimaldab klientidel vähendada lõppkasutaja seadme- ja turvaprobeeme. Kliendid saavad kiiresti tarkvara alla laadida ja installida, mis on väga kuluefektiivne, võrreldes traditsiooniliste ettevõttesiseste lahendustega.

Valikulise turvakaabli paigaldamine

 MÄRKUS. Turvakaabel toimib pigem takistavalt, kuid ei välista toote väärkasutamist ega selle vargust.

 MÄRKUS. Turvakaabli pesa võib selles jaotises oleval pildil esitatust pisut erineda. Teavet turvakaabli pesa asukoha kohta leiate jaotisest [Arvuti tundmaõppimine lk 4](#).

1. Silmustage turvakaabel kindlalt kinnitatud eseme ümber.
2. Sisestage võti (1) turvakaabli lukku (2).
3. Sisestage turvakaabli lukk arvuti turvakaabli pessa (3) ja lukustage kaabli lukk võtme abil.

Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel) kasutamine

Mõnel mudelil on sisseehitatud sõrmejäljelugeja. Sõrmejäljelugeja kasutamiseks peate oma sõrmejäljed registreerima HP Client Security rakenduses Credential Manager. Lisateavet leiate HP Client Security tarkvaraspikrist.

Pärast rakenduses Credential Manager sõrmejälgede registreerimist võite kasutada toetatud rakendustes ja veebisaitidel kasutajanimede ja paroolide talletamiseks ja sisestamiseks tarkvara HP Client Security funktsiooni Password Manager.

Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine

Sõrmejäljelugeja on väike metallist andur, mis võib asuda ühes järgmistest asukohtadest:

- puuteplaadi alaosa juures;
- klaviatuuri paremal poolel;
- ekraani paremas ülaservas;
- ekraani vasakul poolel.

Olenevalt arvuti mudelist võib lugeja suund olla horisontaalne või vertikaalne. Mõlemal juhul tuleb tõmmata sõrmega metallist anduri suhtes risti. Teavet arvuti sõrmejäljelugeja asukoha kohta leiate jaotisest [Nupud, kõlarid ja sõrmejäljelugeja lk 9](#).

10 Hooldus

Arvuti puhastamine

Arvuti ohutuks puhastamiseks kasutage järgmisi tooteid.

- Maksimaalselt 0,3-protsendilise kontsentratsiooniga dimetüülbensüülammooniumkloriid (näiteks erinevate tootjate ühekordsed lapid)
- Alkoholivaba klaasipuhastusvedelik
- Vesi lahja seebilahusega
- Kuiv mikrokiust puhastuslapp või seemisnahk (õlivaba staatilist elektrit mittetekitav lapp)
- Staatilist elektrit mittetekitav lapp

 ETTEVAATUST. Vältige tugevatoimeliste puhastusvahendite kasutamist, mis võivad arvutit jäädavalt kahjustada. Kui te pole kindel, kas puhastusvahend on arvuti jaoks ohutu, kontrollige toote koostist ja veenduge, et see ei sisalda selliseid aineid nagu alkohol, atsetoon, ammooniumkloriid, metüleenkloriid ja süsivesinikud.

Kiulised materjalid, nt pabersalvrätikud, võivad arvuti pinda kriimustada. Ajapikku võivad mustuse osakesed ja puhastusained kriimudesse koguneda.

Puhastustoimingud

Arvuti ohutuks puhastamiseks järgige selles jaotises esitatud protseduure.

 HOIATUS! Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge puhastage arvutit, kui see on sisse lülitatud.

Lülitage arvuti välja.

Katkestage vahelduvvooluühendus.

Eemaldage kõik elektritoitega välisseadmed.

 ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge pihustage puhastusvahendit või vedelikku otse arvuti pinnale. Pinnale tilkunud vedelik võib jäädavalt sisemisi komponente kahjustada.

Ekraani puhastamine (kõik ühes seadmed ja sülearvutid)

Pühkige õrnalt, kasutades *alkoholivaba* klaasipuhastusvedelikuga niisutatud pehmet, ebemevaba lappi. Enne ekraani sulgemist veenduge, et ekraan on kuiv.

Külgede ja kaane puhastamine

Külgede ja kaane puhastamiseks kasutage ühega eelnevalt nimetatud puhastuslahustest niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka või kasutage sobivat ühekordset lappi.

 MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel kasutage ringjaid liigutusi mustuse ja prahi eemaldamisel kaasaaitamiseks.

Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine

 HOIATUS! Elektrilöögi või sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

 ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge laske vedelikel klahvide vahele tilkuda.

- Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamiseks kasutage ühega eelnevalt nimetatud puhastuslahustest niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka või kasutage sobivat ühekordset lappi.
- Klahvide kinnijäämise vältimiseks ja tolmu, ebemete ning osakeste eemaldamiseks klaviatuuri vahelt kasutage suruõhku.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid viimaste versioonidega regulaarselt värskendada. Uusimate versioonide allalaadimiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support>. Võite ka tellida automaatsed värskendusteavitused, mis saadetakse uute värskenduste olemasolul.

SoftPaq Download Manageri kasutamine

HP SoftPaq Download Manager (SDM) on tööriist, mis võimaldab HP äriarvutitele kiiret juurdepääsu SoftPaqide teabele ilma SoftPaqi numbri nõudeta. Selle abil saate SoftPaqe hõlpsalt otsida, alla laadida ja lahti pakkida.

SoftPaq Download Manager kasutab tööks HP FTP-saidil asuvat andmebaasifaili, mis sisaldab teavet arvutimudelite ja SoftPaqide kohta. SoftPaq Download Manager võimaldab valida ühe või mitu arvutimudelit, et tuvastada, millised SoftPaqid allalaadimiseks saadaval on.

SoftPaq Download Manager otsib HP FTP-saidilt andmebaasi- ja tarkvaravärskendusi. Värskenduste leidmise korral laaditakse need alla ja rakendatakse automaatselt.

SoftPaq Download Manager on saadaval HP veebisaidil. SoftPaqide allalaadimiseks SoftPaq Download Manageri abil tuleb esmalt tööriist alla laadida ja installida. Minge aadressile <http://www.hp.com/go/sdm>, seejärel järgige suuniseid rakenduse SoftPaq Download Manager allalaadimiseks ja installimiseks.

SoftPaqide allalaadimiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Sisestage avakuval *s*. Tippige otsinguväljale `softpaq` ja seejärel valige HP SoftPaq Download Manager. SoftPaqide allalaadimiseks järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Kui kasutajakonto kontroll seda küsib, klõpsake **Jah**.

11 Varundus ja taaste

Oma teabe kaitsmiseks saate Windowsi varundus- ja taasteutiliitide abil varundada üksikuid faile ja kaustu või kogu kõvaketta, luua paigaldatud optilise draivi (ainult teatud mudelitel) või välise optilise draivi abil süsteemiparanduskandjaid (ainult teatud mudelitel) või luua taastepunkte. Süsteemirikke korral saate varundatud failide abil taastada arvuti sisu.

Tippige avakuval **taaste** ja seejärel valige kuvatud suvandite hulgast.

 MÄRKUS. Täpsemaid suuniseid mitmesuguste varundus- ja taastesuvandite kohta otsige Windowsi spikri ja toe rakendusest.

HP soovitab süsteemi ebastabiilsuse korral taastetoimingud välja printida ja hiljem kasutamiseks talletada.

 MÄRKUS. Windows sisaldab arvuti turvalisuse parandamiseks kasutajakonto kontrollimise funktsiooni. Teilt võidakse küsida luba või parooli selliste toimingute tegemisel nagu tarkvara installimine, utiliitide käitamine või Windowsi sätete muutmine. Lisateavet leiate Windowsi spikri ja toe rakendusest.

Andmete varundamine

Pärast süsteemiriket tehtava taaste täielikkus sõltub viimasest varundamisest. Kohe pärast algset arvuti häälestamist tuleks luua süsteemitaastemediumid ja teha esimene varundamine. Uue tarkvara ja andmefailide lisamisel peaksite jätkama süsteemi regulaarset varundamist, et varund oleks võimalikult värske.

Lisateavet Windowsi varundusfunktsioonide kohta leiate Windowsi spikri ja toe rakendusest.

Süsteemi taastamine

Süsteemirikke või ebastabiilsuse korral on failide taastamiseks saadaval järgmised lahendused.

- Windowsi taastetööriistad. Windowsi varundus- ja taastefunktsiooni abil saate taastada eelnevalt varundatud teabe. Samuti saate Windowsi automaatse parandusfunktsiooni abil lahendada probleeme, mis takistavad Windowsi korralikku käivitumist.
- Klahviga **f11** avatavad taastetööriistad. Klahviga **f11** avatava taastetööriista abil saate taastada algse kõvakettatõmmise. Tõmmis sisaldab Windowsi operatsioonisüsteemi ja tehases installitud tarkvaraprogramme.

 MÄRKUS. Kui arvutit ei saa buutida (algkäivitada) ja eelnevalt loodud süsteemi taastekandjat/-kandjaid (ainult teatud mudelitel) ei saa kasutada, tuleb arvuti käivitamiseks ja operatsioonisüsteemi parandamiseks osta Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja. Lisateavet vt jaotisest [Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja \(müüakse eraldi\) kasutamine lk 66](#).

Windowsi taastetööriistade kasutamine

Eelnevalt varundatud teabe taastamiseks vaadake Windowsi spikri ja toe rakendusest failide ning kaustade taastamise samme.

Teabe taastamiseks automaase parandusfunktsiooni abil toimige järgmiselt.

 ETTEVAATUST. Mõni käivitustaaste suvanditest kustutab kõvakettalt kõik andmed ja vormindab kõvaketta ümber. Kõik arvutis loodud failid ja kogu arvutisse installitud tarkvara kustutatakse jäädavalt. Kui vormindamine on lõpetatud, taastatakse operatsioonisüsteem, sealhulgas taastamiseks kasutatavas varundis olevad draiverid, tarkvara ja utiliidid.

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Võimaluse korral kontrollige taastekujutise sektsiooni ja Windowsi sektsiooni olemasolu.

Sisestage avakuval tekst `file` ja seejärel klõpsake suvandit **File Explorer**.

– või –

Sisestage avakuval tekst `arvuti` ja seejärel valige **See arvuti**.

 MÄRKUS. Kui Windowsi sektsiooni ja taastekujutise sektsiooni pole loendis, tuleb operatsioonisüsteemi ning programmide taastamiseks kasutada Windowsi operatsioonisüsteemiga DVD-d ja *draiveritaaste* andmekandjat (müüakse eraldi). Lisateavet vt jaotisest [Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja \(müüakse eraldi\) kasutamine lk 66](#).

3. Kui Windowsi sektsioon ja taastekujutise sektsioon on loendis olemas, taaskäivitage arvuti, vajutades ja hoides all **tõstuklahvi shift** ning klõpsates samal ajal käsku **Taaskäivita**.
4. Valige **Törkeotsing, Täpsemad suvandid** ja seejärel **Käivitustaaste**.
5. Järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Lisateavet Windowsi tööriistade abil teabe taastamise kohta otsige Windowsi spikri ja toe rakendusest.

Klahviga f11 avatavate taastetööriistade kasutamine

 ETTEVAATUST. Klahviga **f11** avatava taastetööriista kasutamisel kustutatakse täielikult kõvaketta sisu ja vormindatakse kõvaketas ümber. Kõik loodud failid ja kogu arvutisse installitud tarkvara kustutatakse jäädavalt. Klahviga **f11** avatav taastetööriist installib uuesti operatsioonisüsteemi ning tehases installitud HP programmid ja draiverid. Tarkvara, mis ei ole tehases installitud, tuleb installida uuesti.

Algse kõvakettatõmmise taastamiseks klahviga **f11** avatava taastetööriista abil tehke järgmist.

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Võimaluse korral kontrollige taastekujutise sektsiooni olemasolu, toimides järgmiselt. Sisestage avakuval tekst `arvuti` ja seejärel valige **See arvuti**.

 MÄRKUS. Kui taastekujutise sektsiooni pole loendis, tuleb kasutada operatsioonisüsteemi ja programmide taastamiseks Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandjat ja *draiveritaaste* andmekandjat (müüakse eraldi). Lisateavet vt jaotisest [Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja \(müüakse eraldi\) kasutamine lk 66](#).

3. Kui taastekujutise sektsioon on loendis olemas, taaskäivitage arvuti, ja kui ekraani alaosas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi `esc`.
4. Kui kuvatakse teade „Press <F11> for recovery” (Taastamiseks vajutage klahvi F11), vajutage klahvi **f11**.
5. Järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja (müüakse eraldi) kasutamine

Windowsi operatsioonisüsteemiga DVD tellimiseks võtke ühendust toega. Vaadake arvutiga kaasas olnud *rahvusvaheliste telefoninumbrite brošüüri*. Kontaktteabe leiata ka HP veebisaidilt. Minge aadressile <http://www.hp.com/support>, valige oma riik või piirkond ning järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

⚠ ETTEVAATUST. Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja kasutamisel kustutatakse täielikult kõvaketta sisu ja kõvaketas vormindatakse ümber. Kõik loodud failid ja kogu arvutisse installitud tarkvara kustutatakse jäädavalt. Kui vormindamine on lõpule viidud, aitab taastetööriist operatsioonisüsteemi, sealhulgas draiverid, tarkvara ja utiliitid taastada.

Operatsioonisüsteemi täisinstalli käivitamiseks Windowsi operatsioonisüsteemiga DVD abil toimige järgmiselt.

📝 MÄRKUS. Toiminguks kulub mitu minutit.

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Sisestage Windowsi operatsioonisüsteemiga DVD optilisse draivi ja taaskäivitage arvuti.
3. Kui teil palutakse vajutada mis tahes klahvi, tehke seda.
4. Järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Pärast installimise lõppemist toimige järgmiselt.

1. Väljutage Windowsi operatsioonisüsteemiga andmekandja ja sisestage *draiveritaaste* andmekandja.
2. Esmalt installige riistvara lubamise draiverid ja seejärel soovitatud rakendused.

Windowsi värskendamise või Windowsi lähtestamise funktsiooni kasutamine

Kui arvuti ei tööta korralikult ja soovite parandada süsteemi stabiilsust, pakub Windowsi värskendusfunktsioon puhtalt lehelt alustamise võimalust, ilma et peaksite teie jaoks olulisest sisust loobuma.

Windowsi lähtestamise funktsioon võimaldab teostada arvuti täieliku ümbervormindamise või isiklike andmete eemaldamise enne arvuti äraandmist või utiliseerimist. Lisateavet nende funktsioonide kohta leiata Windowsi spikri ja toe rakendusest.

Tarkvara HP Software Setup kasutamine

Tarkvara HP Software Setup abil saab draivereid taasinstallida ja valida tarkvara, mis on rikunud või arvutist kustutatud.

1. Sisestage avakuval tekst `HP Software Setup`.
2. Avage HP Software Setup.
3. Draiverite uuesti installimiseks või tarkvara valimiseks järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

12 Uutiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start

Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine

Häälestusutiliit Computer Setup (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Computer Setup sisaldab installitud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

MÄRKUS. Olge häälestusutiliidis Computer Setup muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Häälestusutiliidi Computer Setup avamine

MÄRKUS. Häälestusutiliidis Computer Setup saab kasutada välist USB-pordi kaudu ühendatud klaviatuuri ja hiirt ainult juhul, kui lubatud on USB-pärandfunktsioon.

Häälestusutiliidi Computer Setup avamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
 - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
 - Klaviatuurita tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup

- Menüü või menüü-üksuse valimiseks kasutage [tabeldusklahvi](#) ja klaviatuuri nooleklahve ning vajutage [sisestusklahvi](#), või kasutage üksuse klõpsamiseks osutusseadet.

MÄRKUS. Klaviatuurita tahvelarvutitel saate sõrmega valikuid teha.

- Üles ja alla kerimiseks valige ekraani paremas ülانurgas üles- või allanool või kasutage klaviatuuri ülesnoole- või allanooleklahvi.
- Avatud dialoogibokside sulgemiseks ja häälestusutiliidi Computer Setup põhivaatesse naasmiseks vajutage klahvi [esc](#) ja järgige ekraanil kuvavaid suuniseid.

Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks toimige järgmiselt.

- Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata toimige järgmiselt.

Valige ekraani paremas allnurgas ikoon **Exit** (Välju) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Ignore Changes and Exit** (Eira muudatusi ja välju) ning seejärel vajutage [sisestusklahvi](#).

- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks toimige järgmiselt.

Valige ekraani vasakus allnurgas ikoon **Save** (Salvesta) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup

 MÄRKUS. Vaikesätete taastamine ei muuda kõvakettarežiimi.

Häälestusutiliidi Computer Setup kõigi sätete tehases määratud vaikeväärtuste taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 67](#).
2. Valige **Main** (Põhimenüü) ja seejärel valige **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda vaikesätted ja välju).

 MÄRKUS. Teatud toodetes võidakse valikuna kuvada suvandi **Restore Defaults** (Taasta vaikesätted) asemel suvandit **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda vaikesätted ja välju).

3. Järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.
4. Muudatuste salvestamiseks ja väljumiseks valige ekraani vasakus allnurgas ikoon **Save** (Salvesta) ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning seejärel vajutage [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

 MÄRKUS. Vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli- ega turbesätteid.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et aru saada, kas teil on vaja häälestusutiliiti Computer Setup (BIOS) värskendada, tehke kõigepealt kindlaks arvutis oleva BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *Süsteemi BIOS*) kuvamiseks saab kasutada klahvikombinatsiooni **fn + esc** (kui olete juba Windowsi sisse loginud) või häälestusutiliiti Computer Setup.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 67](#).
2. Valige **Main** (Põhi) ja koputage **System Information** (Süsteemiteave).
3. Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks muudatusi salvestamata valige ekraani paremas alanurgas ikoon **Exit** (Välju) ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

– või –

Valige **Main** (Põhimenüü), valige **Ignore Changes and Exit** (Eira muudatusi ja välju) ning seejärel vajutage **sisestusklahvi**.

BIOS-i uuemate versioonide otsimiseks vt [BIOS-i värskenduse allalaadimine lk 69](#).

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit vooluvõrgust, eemaldades toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

1. Sisestage avakuval sõna `support` ja valige rakendus **HP Support Assistant**.
2. Valige **Värskendused** ja seejärel valige **Otsi värskendusi ja teateid**.
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
4. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
 - a. Leidke viimane BIOS-i värskendus ja võrrelge seda arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
 - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Märkige üles allalaaditava BIOS-i värskenduse salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

 MÄRKUS. Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste, installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõppemist ekraanil kuvatavaid suuniseid. Kui suuniseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Sisestage avakuval tekst `fail` ja seejärel valige **Failihaldur**.
2. Valige kõvaketta märgistus. Kõvaketta märgistus on üldjuhul Kohalik ketas (C:).
3. Avage varem üles märgitud kõvakettatee põhjal värskendust sisaldav kaust.

4. Topeltklõpsake laiendiga .exe faili (nt *failinimi.exe*).
Algab BIOS-i install.
5. Järgige installimise lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

Klahviga f9 avatava viiba kaudu butimisjärjestuse muutmine

Buutimisseadme dünaamiliseks valimiseks arvuti käivitamisel toimige järgmiselt.

1. Avage menüü Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
 - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f9**, et siseneda menüüsse Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
 - Klaviatuurita tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü ja seejärel koputage **F9**, et siseneda menüüsse Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
2. Valige buutimisseade, seejärel vajutage [sisestusklahvi](#).

TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)

 NB! Enne usaldusväärse platvormi mooduli (TPM) funktsionaalsuse lubamist selles süsteemis peate tagama, et teie TPM-i sihtotstarve vastab asjakohastele kohalikele seadustele, eeskirjadele ja poliitikatele ning olemasolul tuleb hankida load või litsentsid. Mis tahes TPM-i kasutamisest/käitamisest tulenevate vastavusprobleemide puhul, mis rikuvad ülalmainitud nõuet, kannate täielikku vastutust ainult teie. HP ei vastuta mis tahes seotud seotud rikkumiste eest.

TPM tagab teie arvutile täiendava turvalisuse. TPM-i sätteid saate muuta häälestusutiliidis (BIOS).

 MÄRKUS. Kui muudate TPM-i sätete peidetuks, pole TPM operatsioonisüsteemis nähtav.

TPM -i sätete avamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 67](#).
2. Valige **Turvalisus**, seejärel **TPM-i sisseehitatud turvalisus** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel)

Osadel arvutimudelitel on konfigureeritud tehnoloogia HP Sure Start, mis kontrollib pidevalt arvuti BIOS-i rünnete ja rikkumiste osas. Kui BIOS on rikutud või seda on rünnatud, taastab HP Sure Start BIOS-i automaatselt ilma kasutaja sekkumiseta varasemale turvalisele seisundile.

HP Sure Start on konfigureeritud ja juba lubatud, nii et enamik kasutajaid saavad kasutada HP Sure Starti vaikekonfiguratsiooni. Edasijõudnud kasutajad saavad vaikekonfiguratsiooni kohandada.

HP Sure Starti uusima dokumentatsiooni vaatamiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Valige **Driverid ja allalaaditavad üksused** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

13 HP PC Hardware Diagnostics (UEFI)

HP PC Hardware Diagnostics on ühtne laiendatav püsivara liides (UEFI), mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. Opsüsteemist või muudest tarkvarakomponentidest tingitud riistvararikete välistamiseks töötab kõnealune vahend opsüsteemiväliselt.

 MÄRKUS. Häälestusutiliidi BIOS käivitamiseks peab teie tahvel-sülearvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama tahvelarvuti külge ühendatud klaviatuuri. Arvuti ekraanil kuvatav klaviatuur, mis kuvatakse tahvelarvuti režiimis, ei saa juurdepääsu häälestusutiliidile BIOS.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamiseks tehke järgmist.

1. Käivita BIOS:

- Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see, vajutage kiiresti klahvi **esc**.
- Klaviatuurita tahvelarvutid
 - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu.
– või –
Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ja seejärel vajutage kiirelt Windowsi nuppu.

2. Vajutage või koputage **f2.**

BIOS otsib diagnostikatööriistu kolmest kohast alltoodud järjekorras:

a. ühendatud USB-draiv;

 MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) laadimiseks USB-draivile vt teemat [Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics \(UEFI\) laadimine USB-seadmesse lk 71](#).

b. Kõvaketas

c. BIOS

3. Diagnostikatööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid. Tahvelarvutil vajutage pooleli oleva diagnostikakontrolli peatamiseks helitugevuse langetamise nuppu.

 MÄRKUS. Kui peate arvuti või tahvelarvuti diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) laadimine USB-seadmesse

HP PC Hardware Diagnostics allalaadimiseks USB-seadmele on kaks suvandit.

Laadige alla UEFI uusim versioon.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnostics'i avaleht.
2. Klõpsake jaotises HP PC Hardware Diagnostics asuvat linki **Laadi alla** ja vajutage seejärel **Käivita**.

Laadige alla UEFI mis tahes versioon kindlale tootele.

1. Avage <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Kuvatakse HP toe leht.
2. Klõpsake valikut **Draiverid ja tarkvara**.
3. Sisestage tekstiboksis toote nimi ja klõpsake seejärel nuppu **Go (Mine)**.
– või –
Klõpsake nuppu **Find Now (Otsi nüüd)**, et lasta HP-l tuvastada teie toode automaatselt.
4. Valige oma arvuti ja seejärel operatsioonisüsteem.
5. Järgige jaotises **Diagnostic** (Diagnostika) soovitud UEFI versiooni valimiseks ja allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

14 Klienditugi

Klienditoega ühendust võtmine

Kui te ei leia kasutusjuhendist või rakendusest HP Support Assistant vastust mõnele oma küsimusele, võite pöörduda klienditoe poole. Ameerika Ühendriikide toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/contactHP>. Ülemaailmse toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Siin saate teha järgnevat:

- vestelda võrgus HP tehnikuga;

MÄRKUS. Kui klienditoe vestlusteenus pole teie emakeeles saadaval, võite kasutada inglise keelt.

- leida klienditoe telefoninumbreid;
- leida HP teeninduskeskuse.

Sildid

Arvutile kleebitud sildid annavad teavet, mida võite vajada süsteemirikete tõrkeotsingul või arvutiga teistesse riikidesse reisisid.

 NB! Kõik selles jaotises kirjeldatud sildid paiknevad teie arvutil sõltuvalt mudelist ühes kohas kolmest: arvuti põhjale kinnitatud, akusahtlis või hooldusluugi all.

- Hooldussilt – pakub olulist teavet arvuti tuvastamise kohta. Toega ühenduse võtmisel küsitakse teilt ilmselt seerianumbrit, kuid võidakse küsida ka toote- või mudelinumbrit. Leidke need numbrid enne toega ühenduse võtmist.

Komponent

(1)	Seerianumber
(2)	Tootenumbr
(3)	Garantiaaeg

- Microsoft®-i autentsusserdi silt (ainult teatud mudelitel, mis sisaldavad Windows 8-st varasemat versiooni) – sisaldab Windowsi tootevõtit. Tootekoodi võib olla vaja operatsioonisüsteemi värskendamisel või tõrkeotsingul. HP platvormidel, millesse on eelinstallitud Windows 8 või Windows 8.1, puudub füüsiline silt, kuid neisse on paigaldatud elektrooniliselt digitaalne tootevõti.

 MÄRKUS. Microsofti operatsioonisüsteem tuvastab ja aktiveerib digitaalse tootevõtme HP heakskiidetud taastameetoditega Windows 8 või Windows 8.1 kordusinstallimisel automaatselt.

- Normatiivsilt – pakub normatiivset teavet arvuti kohta.
- Traadita ühenduse sertifitseerimissilt – pakub teavet valikuliste traadita ühenduse seadmete kohta ja sisaldab mõne sellise riigi/piirkonna kinnitust, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud.

15 Tehnilised andmed

- [Sisendvool](#)
- [Töökeskkond](#)

Sisendvool

Järgnevasse tabelisse koondatud toiteteave võib olla kasulik, kui kavatsete reisida koos arvutiga välismaale.

Arvuti töötab alalisvoolutoitel, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab alalisvooluga, mis vastab järgmistele tehnilistele andmetele.

Sisendvool	Nimiväärtus
Talituspinge ja voolutugevus	19,5 V alalisvoolupinge 2,31 A juures (45 W)
	19,5 V alalisvoolupinge 3,33 A juures (65 W)

 MÄRKUS. Käesolev toode on ette nähtud Norra IT-energiasüsteemide tarbeks, mille faasidevaheline pinge ei ületa 240 V (rk-väärtus).

 MÄRKUS. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud süsteemi vastavussildile.

Töökeskkond

Parameeter	Meetermööðustikus	USA mööðustikus
Temperatuur		
Töörežiimis (optilisele kettale kirjutamisel)	5 kuni 35 °C	41 kuni 95 °F
Väljalülitatuna	–20 kuni 60 °C	–4 kuni 140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töörežiimis	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5–95%	5–95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töörežiimis	–15 kuni 3048 m	–50 kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	–15 kuni 12 192 m	–50 kuni 40 000 jalga

16 Hõlbustusvahendid

HP loob, toodab ja müüb tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada kõik, sealhulgas puudega inimesed, kas eraldiseisvalt või sobivate abiseadmete abil.

Toetatud abitehnoloogiad

HP tooted toetavad paljusid operatsioonisüsteemide abitehnoloogiaid ning neid saab konfigureerida ka muude abitehnoloogiatega koos töötama. Lisateavet abifunktsioonide kohta leiate oma seadme otsingufunktsiooni abil.

MÄRKUS. Konkreetse abitehnoloogiatoote kohta lisateabe saamiseks võtke ühendust selle toote klienditoega.

Klienditoega ühendust võtmine

Parandame oma toodete ja teenuste kasutuslihtsust kogu aeg ja ootame teie tagasisidet. Kui teil on mõne tootega probleeme või soovite jagada, milline hõlbustusfunktsioon on teid eriti aidanud, võtke meiega ühendust telefonil +1 (888) 259-5707 (esmaspäevast reedeni 6:00–21:00 MST). Kui olete vaegkuulja või kasutate teenust TRS-VRS-WebCapTel ning vajate tehnilist tuge või teil on küsimusi hõlbustuse kohta, helistage numbril +1 (877) 656-7058 (esmaspäevast reedeni 6:00–21:00 MST).

MÄRKUS. Tugi on ainult inglise keeles.

A Arvutiga reisimine

Seadmega reisimisel ja selle ohutuks transportimiseks juhinduge järgmistest soovitustest.

- Toimige enne arvuti reisile kaasavõtmist või transportimist järgmiselt.
 - Varundage arvutis talletatav teave.
 - Eemaldage kõik kettad ja välised andmekandjad (nt mälukaardid).
- **⚠ ETTEVAATUST.** Arvuti ja draivi kahjustamise ning teabekao ohu vähendamiseks eemaldage andmekandja draivist enne draivi eemaldamist draivisahtlist ning enne arvuti transportimist, hoiustamist või reisile kaasavõtmist.
- Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
- Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiad. Hoidke varukoopiat arvutist eraldi.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turbeseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turbeseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

- See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast. Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, pöörduge asjakohaste tingimuste täpsustamiseks enne lennufirma poole.
- Kui te arvutit rohkem kui kahe nädala jooksul ei kasuta ega ühenda seda välisesse vooluvõrku, eemaldage aku ja hoidke seda eraldi.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN” („FRAGILE”).
- Kui arvutisse on paigaldatud traadita ühenduse seade või mobiilse lairiba moodul (nt spetsifikatsiooni 802.11b/g, globaalset mobiilsidesüsteemi (GSM) või üldist raadio-pakettandmeside teenust (GPRS) kasutatav seade), võib selle kasutamine teatud keskkondades keelatud olla. Sellised piirangud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes piirkondades. Kui te pole mõne seadme kasutamise korras kindel, tuleks teil enne selle seadme sisselülitamist luba küsida.
- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
 - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
 - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdatavat pingemuundurikomplekti.

B Tõrkeotsing

Tõrkeotsinguressursid

- Kasutage arvuti kohta lisateabe saamiseks rakenduses HP Support Assistant saadaolevaid veebisaidilinke ja teavet. Avakuvalt HP Support Assistanti avamiseks valige rakendus **HP Support Assistant**.

MÄRKUS. Osade kontrolli- ja taastevahendite kasutamiseks on vaja Interneti-ühendust. HP pakub ka täiendavaid vahendeid, mille kasutamiseks pole vaja Interneti-ühendust.

- Võtke ühendust HP klienditoeaga. Ameerika Ühendriikide toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/contactHP>. Ülemaailmse toe kontaktandmed leiate veebiaadressilt http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Valige järgmiste hulgast, mis liiki tuge soovite:

- vestelda võrgus HP tehnikuga;

MÄRKUS. Kui vestlusteenus pole teie emakeeles saadaval, võite kasutada inglise keelt.

- leida HP klienditoe ülemaailmseid telefoninumbreid;
- leida HP teeninduskeskuse.

Probleemide lahendamine

Järgmistes jaotistes on kirjeldatud mitut levinud probleemi ja nende lahendusi.

Arvuti ei käivitu

Kui arvuti toitenupu vajutamisel ei käivitu, võib probleemi tuvastamisel olla abi järgmistest soovitustest.

- Kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluvõrgu pistikupessa, ühendage pistikupessa mõni muu elektriseade, et kontrollida, kas pistikupesas on piisav toide.

MÄRKUS. Kasutage ainult arvutiga kaasas olevat või HP selle arvutiga kasutamiseks heakskiidetud vahelduvvooluadapterit.

- Kui arvuti on ühendatud mõne muu välise toiteallikaga kui vahelduvvooluvõrgu pistikupesa, ühendage arvuti vahelduvvooluadapteri abil vahelduvvooluvõrgu pistikupessa. Kontrollige, kas toitejuhe ja vahelduvvooluadapter on korralikult ühendatud.

Arvuti ekraan on tühi

Kui arvuti pole välja lülitatud, kuid ekraan on tühi, võib selle põhjus olla vähemalt üks järgmistest.

- Arvuti võib olla unerežiimis. Unerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu. Unerežiim on energiasäästufunktsioon, mis lülitab ekraani välja. Süsteem võib käivitada unerežiimi, kui arvuti on sisse lülitatud, aga seda ei kasutata, või kui arvuti aku hakkab tühjenema. Nende ja muude toitesätete muutmiseks paremklõpsake Windowsi töölaual tegumiriba paremas otsas asuval teavitusalal ikooni **Aku** ja seejärel klõpsake käsku **Eelistused**.
- Arvuti võib olla häälestatud nii, et selle ekraanil ei kuvata pilti. Pildi edastamiseks arvuti ekraanile vajutage klahvikombinatsiooni **fn + f4**. Enamiku mudelite puhul, kui ühendatud on valikuline väline kuvar, nagu monitor, saab pilti kuvada arvuti ekraanil või välisel kuvaril või mõlemas seadmes korraga. Kui vajutate korduvalt klahvikombinatsiooni **fn + f4**, kuvatakse pilt vaheldumisi arvuti ekraanil, ühel või enamal välisel kuvaril ja kõigis seadmetes korraga.

Tarkvara töötab tavatult

Kui tarkvara ei reageeri või reageerib tõrgetega, taaskäivitage arvuti, viies kursori ekraani paremasse serva. Kui kuvatakse tuumnupud, klõpsake üksust **Sätted**. Klõpsake ikooni **Toide** ja seejärel üksust **Sule arvuti**. Kui kirjeldatud toimingu abil ei õnnestu arvutit taaskäivitada, vaadake jaotist [Arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri lk 79](#).

Arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri

Kui arvuti on sisse lülitatud, kuid ei reageeri tarkvara- ega klaviatuurikäskudele, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras, kuni arvuti välja lülitub.

 ETTEVAATUST. Süsteemi hädasulgemistoimingute abil väljalülitamisel lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.

- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 5 sekundit all.
- Lahutage arvuti välistoitest ja eemaldage aku.

Arvuti on ebataavaliselt kuum

Arvuti töötamisel on selle soojenemine normaalne nähtus. Kui aga arvuti tundub *ebataavaliselt* kuum, võib olla tegemist ventilatsiooniava blokeeritusest tingitud ülekuumenemisega.

Kui kahtlustate, et arvuti kuumeneb üle, laske sellel toatemperatuurini jahtuda. Tagage, et arvuti kasutamise ajal on kõik ventilatsiooniavad takistustest vabad.

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga ese (nt padjad, vaip või riietusesse) ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga eset (nt padjad, vaip või riietusesse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

 MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti tavalise kasutamise käigus on normaalne, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.

Välisseade ei tööta

Kui mõni välisseade ei tööta ootuspäraselt, proovige järgmist.

- Lülitage seade vastavalt tootja suunistele sisse.
- Veenduge, et seadme kõik ühendused on kindlalt kinnitatud.
- Veenduge, et seade saab elektritoidet.
- Veenduge, et seade ühildub kasutatava operatsioonisüsteemiga (eriti juhul, kui tegemist on vanema seadmega).
- Veenduge, et õiged draiverid on installitud ja värskendatud.

Traadita võrguühendus ei toimi

Kui traadita võrguühendus ei tööta ettenähtud viisil, proovige järgmist.

- Traadita või kaabelühendusega võrguseadme lubamiseks või keelamiseks klõpsake Windowsi töölaual tegumiriba parempoolses otsas asuval teavitusalal ikooni **Võrguühendus**. Seadme lubamiseks klõpsake seadme nimel ja klõpsake seejärel suvandil **Ühenda**. Seadme keelamiseks klõpsake seadme nimel ja klõpsake seejärel suvandil **Katkesta**.
- Veenduge, et traadita ühenduse seade on sisse lülitatud.
- Veenduge, et traadita ühenduse antennid on takistustest vabad.
- Veenduge, et kaabel- või DSL-modem ja selle toitejuhe on õigesti ühendatud ning asjakohased märgutuled põlevad.
- Veenduge, et traadita ühenduse marsruuter või pääsupunkt on toiteadapteri ja kaabel- või DSL-modemiga õigesti ühendatud ning asjakohased märgutuled põlevad.
- Lahutage kõik kaablid ja ühendage need uuesti ning lülitage toide välja ja siis uuesti sisse.

Film pole välises kuvaseadmes nähtav

1. Kui nii arvuti ekraan kui ka väline kuvar on sisse lülitatud, vajutage kuvamiskoha vahetamiseks üks või mitu korda kiirklahvi **fn + f4**.
2. Konfigureerige kuvasätteid nii, et väline kuvar oleks esmane.
 - a. Paremklopsake Windowsi töölaua tühjal alal ja valige suvand **Ekraani eraldusvõime**.
 - b. Määrake esmane ja teisene kuvar.

MÄRKUS. Mõlema kuvari kasutamisel ei kuvata DVD sisu seadmes, mis on määratud teiseseks kuvamisseadmeks.

C Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada.

Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldussuuniste järgi tuleb seade vooluvõrgust eemaldada, tehke seda enne kätte eemaldamist, kui olete end korralikult maandanud.
- Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
- Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage magnetivabu tööriistu.
- Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
- Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.

Kui soovite staatilise elektri kohta lisateavet või abi mõne komponendi eemaldamisel või paigaldamisel, võtke ühendust HP klienditoega.

Tähestikuline register

- A**
- aku
 - aku tühjenemine 39
 - laetuse taseme kuvamine 39
 - toite säästmine 40
 - tühjenemine 39
 - akukontroll 39
 - aku laetuse kriitiline tase 36
 - aku laetuse madal tase 39
 - aku märgutuli 12
 - akusahtel 74
 - akutoide 38
 - arvuti, reisimine 77
 - arvutiga reisimine 74, 77
 - arvuti hooldus 62
 - arvuti puhastamine 62
 - arvuti väljalülitamine 36
 - avalik WLAN-ühendus 16
- B**
- BIOS
 - versiooni tuvastamine 69
 - värskendamine 68
 - värskenduse allalaadimine 69
 - Bluetoothi silt 74
 - Bluetooth-seade 13, 18
- C**
- Computer Setup
 - BIOS-i halduriparool 53
 - DriveLocki parool 55
 - navigeerimine ja valimine 67
 - tehasesätete taastamine 68
- D**
- dokkimisliides, tuvastamine 5, 11
 - draivi andmekandja 37
 - draivid
 - kasutamine 48
 - kõvaketas 47
 - käsitsemine 48
 - optilised 47
 - välised 47
 - draivi märgutuli 12, 50
- DriveLocki automaatne parool
 - eemaldamine 59
 - sisestamine 58
- DriveLocki parool
 - eemaldamine 58
 - kirjeldus 55
 - muutmine 57
 - määramine 56
 - sisestamine 57
- Dual-Mode DisplayPort
 - tuvastamine 4
- Dual-Mode DisplayPort, ühendamine 33
- E**
- ekraani heleduse klahvid 27
 - ekraanikujutis, vahetamine 26
 - elektrostaatiline lahendus 81
 - energiasäästurežiimid 36
 - ettevõtte WLAN-ühendus 16
- F**
- fn-klahv, tuvastamine 26
 - funktsiooniklahvid, tuvastamine 10
- G**
- GPS 18
- H**
- halduriparool 52
 - helifunktsioonid, kontrollimine 31
 - helifunktsioonide kontrollimine 31
 - helisisendi (mikrofon) pistikupesa, tuvastamine 4
 - helitugevus
 - klahvid 30
 - nupud 30
 - reguleerimine 30
 - helitugevuse klahvid, tuvastamine 27
 - helivaigistuse klahv, tuvastamine 27
 - heliväljundi (kõrvaklapid) pistikupesa, tuvastamine 4
- hiir, väline
 - eelistuste määramine 20
- hooldus
 - kettadefragmentor 49
 - kettapuhastus 49
- HP 3D DriveGuard 50
- HP Mobile Broadband, keelatud 17
- HP Mobile Connect 17
- HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) kasutamine 71
- HP Sure Start kasutamine 70
- HP Touchpoint Manager 60
- hõlbustusvahendid 76
- häälestusutiliit
 - navigeerimine ja valimine 67
 - tehasesätete taastamine 68
- I**
- Interneti-ühenduse häälestamine 15
- J**
- jagamine puudutuse teel 32
 - jaoturid 45
 - Java-kaart
 - eemaldamine 44
 - määratlus 44
 - sisestamine 44
- K**
- kaablid
 - USB 46
 - kahe sõrmega kokkusurumine ja venitamine suumimiseks, puuteplaadižest 22
 - kasutajaparool 52
 - kasutamine
 - energiasäästurežiimid 36
 - väline vahelduvvoolutoide 41
 - kerimine, puuteplaadižest 21
 - kettadefragmentori tarkvara 49
 - kettapuhastustarkvara 49
 - kiipkaardipesa 5

- kiipkaart
 - eemaldamine 44
 - määratlus 44
 - sisestamine 44
- kiirklahvid
 - ekraani heleduse suurendamine 27
 - ekraani heleduse vähendamine 27
 - ekraanikujutise kuvamiskoha vahetamine 26
 - helitugevuse reguleerimine 27
 - kasutamine 26
 - kirjeldus 26
 - klaviatuuri taustvalgustus 26
 - kõlariheli vaigistamine 27
 - kõlarite helitugevuse suurendamine 27
 - kõlarite helitugevuse vähendamine 27
 - traadita ühendus 27
 - unerežiim 26
- kiirklahvid, meediumitoimingud 30
- kirjutatav andmekandja 37
- klahv esc, tuvastamine 10
- klahv fn, tuvastamine 10
- klahvid
 - esc 10
 - fn 10
 - funktsioon 10
 - helitugevus 30
 - meediumitoimingud 30
 - Windowsi klahv 10
- klahvistik
 - sisseehitatud, numbriklahvistik 10
 - tuvastamine 28
- klahvistik, väline
 - kasutamine 29
 - numbrilukk 29
- klaviatuuri kiirklahvid, tuvastamine 26
- klaviatuuri taustvalgustus 26
- Klienditurbesüsteem HP Client Security 60
- komponendid
 - ekraan 6
 - esikülg 11
 - parem külg 4
 - põhi 11
 - vasak külg 5
 - ülaosa 7
- kuvamiskoht, vahetamine 26
- kõlarid, tuvastamine 9
- kõrglahutusega seadmed, ühendamine 35
- kõrvaklapid ja mikrofonid, ühendamine 31
- kõrvaklappide (heliväljund) pistikupesa 4
- kõvaketas
 - HP 3D DriveGuard 50
 - väline 47
- kõvaketta taastamine 65
- kõvakettataaste 65
- L**
 - laadimistoega USB 3.0 port, tuvastamine 5
 - lennujaama turbeseadmed 48
 - loetav andmekandja 37
 - lähtestamine 66
 - lüli, toide 36
- M**
 - meediumitoimingute juhtelemendid 30
 - meediumitoimingute kiirklahvid 30
 - Microsofti autentsusserdi silt 74
 - mikrofoni (helisisend) pistikupesa, tuvastamine 4
 - mikrofoni vaigistuse märgutuli, tuvastamine 8
 - Miracast 35
 - mittereageeriv süsteem 36
 - mälukaardilugeja, tuvastamine 4
 - mälukaart 37
 - eemaldamine 43
 - sisestamine 43
 - toetatud vormingud 43
- märgutuled
 - aku 12
 - draiv 12
 - mikrofoni vaigistamine 8
 - numbrilukk 8
 - suurtähelukk 8
 - toide 8, 12
 - traadita ühendus 8, 11
 - veebikaamera 6
- märgutuled, draiv 50
- N**
 - NFC 32
 - normatiivne teave
 - normatiivsilt 74
 - traadita ühenduse sertifitseerimissildid 74
 - numbrilukk, väline klahvistik 29
 - numbriluku klahv, tuvastamine 28
 - numbriluku märgutuli 8
 - nupud
 - helitugevus 30
 - meediumitoimingud 30
 - osutushoova parempoolne nupp 7
 - osutushoova vasakpoolne nupp 7
 - puuteplaadi parem nupp 7
 - puuteplaadi vasak nupp 7
 - toide 9, 36
 - näotuvastus 31
- O**
 - olulised värskendused, tarkvara 60
 - optiline draiv 47
 - osutushoob 7
 - osutusseadmed, eelistuste määramine 20
- P**
 - paroolid
 - BIOS-i haldur 53
 - DriveLock 55
 - haldur 52
 - kasutaja 52
 - pesad
 - kiipkaart 5
 - SIM-kaart 5
 - turvakaabel 5
 - pistikupesad
 - helisisend (mikrofon) 4
 - heliväljund (kõrvaklapid) 4
 - RJ-45 (võrk) 5
 - võrk 5
 - pordid
 - Dual-Mode DisplayPort 4, 33
 - laadimistoega USB 3.0 5
 - Miracast 35
 - USB C-tüüp (laadimine) 4
 - VGA 33
 - väline monitor 5, 33

probleemid, lahendamine 78
puuteplaadiala
 tuvastamine 7
puuteplaadi märgutuli,
 tuvastamine 7
puuteplaadižestid
 kahe sõrmega kokkusurumine ja
 venitamine suumimiseks 22
 kerimine 21
 pööramine 23
puuteplaat
 kasutamine 20
 nupud 7
pärandfunktsioon, USB 67
pööramine, puuteplaadižest 23

R

RAID 50
RJ-45-pistikupesa (võrk),
 tuvastamine 5

S

seerianumber 74
seerianumber, arvuti 74
sildid
 Bluetooth 74
 Microsofti autentsusert 74
 normatiivne 74
 seerianumber 74
 traadita ühenduse sertifikaat 74
 WLAN 74
SIM-kaardi pesa, tuvastamine 5
SIM-kaart
 sisestamine 17
sisemised mikrofonid, tuvastamine
 6
sisendvool 75
sisseehitatud numbriklahvistik,
 tuvastamine 10, 28
sisseehitatud veebikaamera
 märgutuli, tuvastamine 6
SoftPaqid, allalaadimine 63
suurtäheluku märgutuli,
 tuvastamine 8
sõrmejälgelugeja 61
sõrmejälgelugeja, tuvastamine 9
säästmine, toide 40

T

taastamine 66
taastamine klahvi f11 abil 65

taastesektsioon 65
talveunerežiim
 käivitamine 37
 väljumine 37
tarkvara
 kettadefragmentor 49
 kettapuhastus 49
 olulised värskendused 60
 sMedio 32
 tulemüür 59
 viirusetõrje 59
teave aku kohta, leidmine 38
toide
 aku 38
 suvandid 36
 säästmine 40
toitejuhtme ühenduspesa,
 tuvastamine 5
toitelüliti 36
toite märgutuled 8, 12
toitenupp 36
toitenupp, tuvastamine 9
toitesuvandite määramine 36
tootenimi ja -number, arvuti 74
TPM-i sätted 70
traadita võrk (WLAN)
 avalik WLAN-ühendus 16
 ettevõtte WLAN-ühendus 16
 kasutamine 14
 turvalisus 15
 tööpiirkond 16
 vajalikud seadmed 15
 ühendamine 16
traadita ühenduse antennid,
 tuvastamine 6
traadita ühenduse juhtelemendid
 nupp 13
 operatsioonisüsteem 13
traadita ühenduse klahv,
 tuvastamine 27
traadita ühenduse märgutuli 8, 11,
 13
traadita ühenduse nupp 13
traadita ühenduse
 sertifitseerimissilt 74
tulemüüritarkvara 59
turvakaabli pesa, tuvastamine 5
turvalisus, traadita ühendus 15
tõrkeotsing, väline kuvaseade 80
töökeskkond 75

U

unerežiim
 käivitamine 37
 väljumine 37
USB 3.0 port 4
USB C-tüüpi (laadimis)port,
 tuvastamine 4
USB-jaoturid 45
USB-kaabel, ühendamine 46
USB-pordid, tuvastamine 4
USB-pärandfunktsioon 67
USB-seadmed
 eemaldamine 46
 kirjeldus 45
 ühendamine 46

V

vahelduvvooluadapter, testimine 42
vahelduvvooluadapteri testimine
 42
valikulised välisseadmed,
 kasutamine 47
veebikaamera 6, 31
veebikaamera, tuvastamine 6
veebikaamera märgutuli,
 tuvastamine 6
ventilatsiooniavad, tuvastamine 5,
 11
VGA-port, ühendamine 33
video 32
viirusetõrjetarkvara 59
võrgu pistikupesa, tuvastamine 5
väline draiv 47
väline vahelduvvoolutoide,
 kasutamine 41
välise monitori port 5, 33
välisseadmed 47
väljalülitamine 36
värskendamine 66

W

Windows
 lähtestamine 66
 värskendamine 66
Windowsi klahv, tuvastamine 10
Windowsi operatsioonisüsteemiga
 DVD 66
WLAN-i antennid, tuvastamine 6
WLAN-i häälestamine 15
WLAN-i silt 74

WLAN-seade 14, 74
WWAN-i antennid, tuvastamine 6
WWAN-seade 13, 16

Ä

ärkamisel parooli nõudmise
määramine 38

Ü

ühendamine WLAN-iga 16
ühenduspesa, toide 5